

<https://ecodialogues.gr/>

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

ΣΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

WWF ΕΛΛΑΣ & ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΟΙΧΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ (ΕΕΛ/ΛΑΚ)

Δεκέμβριος 2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	2
Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ.....	3
ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ	5
ΤΟ ΕΡΓΟ «ΠΟΛΙΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ».....	68

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το 2023 ήταν η χρονιά που η κλιματική κρίση άφησε το καταστροφικό της αποτύπωμα σε ολόκληρο τον κόσμο, κάνοντας ακόμα πιο επιτακτική την ανάγκη λήψης από τα κράτη ολοένα και περισσότερο φιλόδοξων και ισχυρών πολιτικών πρωτοβουλιών και μέτρων για τον μετριασμό των επιπτώσεων της, αλλά και την προσαρμογή στις νέες συνθήκες με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κοινωνιών.

Η μεγαλύτερη πρόκληση αφορά στο πώς η μετάβαση σε μία κλιματικά ουδέτερη κοινωνία θα γίνει με δίκαιο τρόπο, συμπεριλαμβάνοντας όλους ανεξαιρέτως τους πολίτες και λαμβάνοντας υπόψη τις επιμέρους ανάγκες τους. Μία τέτοια δίκαιη μετάβαση προϋποθέτει την ενεργό συμμετοχή των πολιτών, και όλων των κοινωνικών ομάδων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων που λαμβάνονται για τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης και των ολοένα και πιο έντονων φαινομένων που αυτή προκαλεί. Άλλωστε, η συμμετοχή των πολιτών στη διαμόρφωση των αποφάσεων που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος, και άρα της ίδιας τους της ζωής, προϋποθέτει την ελεύθερη και άμεση πρόσβασή τους σε έγκυρη πληροφόρηση, ενώ αποτελεί θεμελιώδες περιβαλλοντικό δικαίωμα που πρέπει να διαφυλαχθεί.

Πλήθος διατάξεων του διεθνούς, ενωσιακού και εθνικού δικαίου προβλέπουν τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων για το περιβάλλον. Ωστόσο, το πλαίσιο αυτό στην Ελλάδα είναι διάσπαρτο, κατά περιπτώσεις ανεπαρκές ή εφαρμόζεται ελλιπώς στην πράξη. Η παρούσα πρόταση νόμου της κοινωνίας των πολιτών προωθεί την ενίσχυση και επέκταση της συμμετοχής του κοινού στα κρίσιμα περιβαλλοντικά θέματα με στόχο τη δημιουργία μιας ανθεκτικής κοινωνίας.

Το WWF Ελλάς και ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛ/ΛΑΚ) αναγνωρίζουν ότι η ουσιαστική συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων προϋποθέτει επίσης την αλλαγή της μέχρι σήμερα διοικητικής πρακτικής, και ευελπιστούν ότι η παρούσα ολοκληρωμένη πρόταση νόμου, καθώς και η διαδικασία διαμόρφωσής της, θα αποτελέσουν το παράδειγμα και τη βάση για έναν εποικοδομητικό διάλογο με την πολιτική ηγεσία για την ουσιαστική συμμετοχή των πολιτών στη διαμόρφωση των αποφάσεων και πολιτικών για το περιβάλλον στα επόμενα κρίσιμα χρόνια της κλιματικής αλλαγής.

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Η παρούσα πρόταση νόμου αποτελεί προϊόν μιας μακράς διαδικασίας διαμόρφωσης περισσότερων σταδίων με την εμπλοκή εκπροσώπων της δημόσιας διοίκησης και φορέων της κοινωνίας των πολιτών με ενεργό δράση για το περιβάλλον.

Ειδικότερα, τα διδάγματα από τη μακρά εμπειρία που έχει χτίσει το WWF Ελλάς εδώ και σχεδόν 20 χρόνια από τη συμμετοχή σε δημόσιες διαβουλεύσεις επί σχεδίων νόμων, έργων και προγραμμάτων με σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον συμπληρώθηκαν από σχετική βιβλιογραφική έρευνα που πραγματοποιήθηκε σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων για το περιβάλλον.

Ταυτόχρονα, διεξήχθησαν είκοσι (20) συνεντεύξεις («διάλογοι συμμετοχής») με εννέα (9) εκπροσώπους δημοσίων αρχών με γνωμοδοτικές, αποφασιστικές και ελεγκτικές αρμοδιότητες για το περιβάλλον, μία (1) ανεξάρτητη αρχή (η Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη για θέματα ποιότητας ζωής), και δέκα (10) εκπροσώπους φορέων της κοινωνίας των πολιτών με ενεργό δράση για το περιβάλλον. Οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν διαδικτυακά την περίοδο Ιούλιος – Σεπτέμβριος 2021 και είχαν ως αντικείμενο την καταγραφή των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι πολίτες όταν συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων για το περιβάλλον στην Ελλάδα και προτάσεων για την ενίσχυση του θεσμικού και νομοθετικού πλαισίου για τη συμμετοχή του κοινού.

Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκαν πέντε (5) εκπαιδευτικά εργαστήρια και ομάδες εργασίας στην Αθήνα¹, την Κοζάνη, τη Θεσσαλονίκη², τη Μυτιλήνη³ και το Ηράκλειο Κρήτης⁴ που απευθύνονταν σε εκπροσώπους της δημόσιας διοίκησης και φορείς της κοινωνίας των πολιτών (τοπικές περιβαλλοντικές ομάδες, ομάδες πολιτών και μέλη της επιστημονικής κοινότητας). Αντικείμενο των εκπαιδευτικών εργαστηρίων ήταν η γνωριμία και εξοικείωση με τις διαδικασίες δημόσιας συμμετοχής που αφορούν στα περιβαλλοντικά θέματα. Συγκεκριμένα, εθνικές και τοπικές περιβαλλοντικές οργανώσεις και ομάδες πολιτών, περισσότερο ή λιγότερο εξοικειωμένες με τις διαδικασίες δημόσιας συμμετοχής, είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν, να ανταλλάξουν εμπειρίες και να αλληλοδιδασθούν σχετικά με το πώς μπορούν να συμμετάσχουν τεκμηριωμένα και αποτελεσματικά στη διαμόρφωση αποφάσεων για τα περιβαλλοντικά θέματα που τους αφορούν. Παράλληλα δημιουργήθηκαν ομάδες εργασίας, όπου εκπρόσωποι της δημόσιας διοίκησης και της κοινωνίας των πολιτών συζήτησαν τα εμπόδια που προκύπτουν κατά τη συμμετοχή τους στις διαδικασίες

¹ <https://citizens4environment.wwf.gr/nea-ekpaideytika-ergasthria-kai-sustash-omadon-ergasias/>

² <https://citizens4environment.wwf.gr/nea-ekpaideytika-ergasthria-gia-ta-periballontika-mas-dikaiomata-se-kozanh-kai-thessalonikh/>

³ <https://citizens4environment.wwf.gr/neo-ekpaideutiko-ergasthrio-gia-ta-perivallontika-mas-dikaiomata-sth-lesvo-11-2-23-apo-wwf-kai-organismo-anoikton-texnologion/>

⁴ <https://citizens4environment.wwf.gr/neo-ekpaideutiko-ergasthrio-gia-ta-perivallontika-mas-dikaiomata-st%ce%bf-hrakleio-krhths-18-2-23-apo-wwf-kai-organismo-anoikton-texnologion/>

λήψης αποφάσεων και κατευθύνσεις για την βελτίωση του σχετικού νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου για τη δημόσια συμμετοχή στα περιβαλλοντικά θέματα.

Οι ως άνω δράσεις πραγματοποιήθηκαν την περίοδο Δεκέμβριος 2022 – Φεβρουάριος 2023 και συμμετείχαν σε αυτές συνολικά εκατόν πενήντα πέντε (155) άτομα από εξήντα τέσσερις (64) φορείς⁵.

Με στόχο την ευρύτερη συμμετοχή των πολιτών στο στάδιο αυτό της διαδικασίας το WWF Ελλάς φιλοξένησε την περίοδο από 29 Μαρτίου έως 31 Μαΐου 2023 (κατόπιν παράτασης) στην ειδικά διαμορφωμένη πλατφόρμα δημόσιων διαβουλεύσεων Ecodialogues τρεις (3) Συζητήσεις για την ενίσχυση του υφιστάμενου νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου για τη δημόσια συμμετοχή σε περιβαλλοντικά θέματα⁶.

Συγκεκριμένα, στο πεδίο των Συζητήσεων, το κοινό καλούνταν να γράψει τις απόψεις του σε ανοιχτού τύπου ερωτήσεις σχετικά με το πώς μπορούν να βελτιωθούν οι υφιστάμενες διαδικασίες δημόσιας συμμετοχής, τόσο κατά τη διαμόρφωση νόμων⁷, πολιτικών και σχεδίων για το περιβάλλον, την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων⁸, όσο και την εφαρμογή της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας⁹, καθώς επίσης και σχετικά με νέους τρόπους συμμετοχής σε διαδικασίες που είτε προβλέπεται σήμερα, είτε όχι, η συμμετοχή των πολιτών στη λήψη αποφάσεων για τα περιβαλλοντικά θέματα. Συνολικά στο πεδίο των Συζητήσεων κατατέθηκαν δεκαέξι (16) σχόλια από επτά (7) εγγεγραμμένους χρήστες στην πλατφόρμα Ecodialogues.

Η νομική ομάδα του WWF Ελλάς επεξεργάστηκε το υλικό που έλαβε έως το στάδιο αυτό της προ-διαβούλευσης (pre-consultation) και διαμόρφωσε σχέδιο πρότασης νόμου¹⁰, το οποίο και τέθηκε την περίοδο από 27 Ιουλίου έως 15 Οκτωβρίου 2023 (κατόπιν παράτασης) σε δημόσια διαβούλευση στην ειδικά διαμορφωμένη πλατφόρμα Ecodialogues (consultation)¹¹. Οι εγγεγραμμένοι στην πλατφόρμα χρήστες είχαν τη δυνατότητα να σχολιάσουν και να τροποποιήσουν απευθείας το σχέδιο πρότασης νόμου, να αντιδράσουν και να σχολιάσουν επί σχολίων άλλων χρηστών.

Ενόσω διαρκούσε η δημόσια διαβούλευση, η ομάδα έργου πραγματοποίησε στις 13 Σεπτεμβρίου 2023 διαδικτυακή εκδήλωση παρουσίασης των κύριων σημείων του σχεδίου της νομοθετικής πρότασης και παρείχε διευκρινίσεις επ' αυτού ανταποκρινόμενη στις ερωτήσεις των συμμετεχόντων.

Τέλος, καθόλη τη διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσης, η ομάδα έργου έλαβε σχόλια και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

⁵ <https://citizens4environment.wwf.gr/oloklhrothikan-ta-ekpaideutika-ergasthria-gia-ta-periballontika-mas-dikaiomata/>

⁶ <https://citizens4environment.wwf.gr/ecodialogues-dialogoi-gia-th-fush-kai-to-klima/>

⁷ <https://ecodialogues.gr/threads/dimosia-symmetoxi-sti-nomothetiki-diadikasia>

⁸ <https://ecodialogues.gr/threads/dimosia-symmetoxi-sti-lipsi-apofaseon-gia-erga-kai-sxedia>

⁹ <https://ecodialogues.gr/threads/dimosia-symmetoxi-stin-efarmogi-tis-nomothesias>

¹⁰ https://citizens4environment.wwf.gr/sxedio_protasis/

¹¹ <https://citizens4environment.wwf.gr/paratash-dhmosias-diabouleushs-gia-th-symmetoxh-mas-sta-periballontika-themata/>

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Όπως αναφέρθηκε, το κοινό είχε τη δυνατότητα να συμμετάσχει σε περισσότερα στάδια κατά τη διαμόρφωση της παρούσας πρότασης νόμου. Στο στάδιο της δημόσιας διαβούλευσης που φιλοξενήθηκε στην ειδική πλατφόρμα Ecodialogues υποβλήθηκαν πενήντα επτά (57) σχόλια και είκοσι πέντε (25) τροποποιήσεις επί του κειμένου. Επίσης, παρελήφθησαν τέσσερα (4) σχόλια μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Τέλος, έγιναν νομοτεχνικές βελτιώσεις στο τελικό κείμενο της πρότασης νόμου και με βάση τα σχόλια που κατατέθηκαν διαμορφώθηκαν επιπλέον άρθρα και ρυθμίσεις στα εξής:

- ενισχύθηκε το άρθρο 2 σχετικά με τους ειδικότερους στόχους που επιδιώκει η παρούσα νομοθετική πρόταση (όπως η προσθήκη παραπομπής στη Διεθνή Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού),
- προστέθηκε ορισμός του όρου “σύστημα τεχνητής νοημοσύνης” [άρθρο 3 (λδ)] και εχέγγυα για την αλγοριθμική εκτίμηση του αντικτύπου των συστημάτων αυτών (άρθρο 8 παρ. 7),
- προστέθηκε η πρόβλεψη για την πληροφόρηση του κοινού με απλούς όρους, κατανοητούς από όλους και με κάθε πρόσφορο μέσο [άρθρο 9 παρ. 1(γ)],
- εξειδικεύθηκε περαιτέρω η πρόβλεψη σχετικά με τον τόπο διεξαγωγής δημόσιων ακροάσεων, ως πρόσθετων τρόπων διεξαγωγής δημόσιας διαβούλευσης για έργα και δραστηριότητες, ανάλογα με τη χωροθέτηση του έργου ή της δραστηριότητας [άρθρο 13 παρ. 3 (ε) και (στ)],
- προστέθηκαν ειδικές διατάξεις συμμετοχής του κοινού πριν την κίνηση της διαδικασίας εκπόνησης σχεδίου που εντάσσεται στον πολεοδομικό σχεδιασμό πρώτου επιπέδου μέσω της διερευνητικής διαβούλευσης που προβλέπεται στην παρούσα πρόταση, και κατά το στάδιο της κύριας μελέτης των Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων μέσω του Διαδικτυακού Τόπου Χωρικού Διαλόγου και της Επιτροπής Δημοτών (νέο άρθρο 25),
- προστέθηκαν ειδικές διατάξεις συμμετοχής εκπροσώπων των Επιτροπών Δημοτών στα δημοτικά συμβούλια και διατάξεις για την ενίσχυση της συμμετοχής του κοινού στα δημοτικά και περιφερειακά συμβούλια (νέο άρθρο 35).

Παρακάτω παρατίθενται σε πίνακες τα σχόλια και οι τροποποιήσεις που κατατέθηκαν στην ειδική πλατφόρμα διαβούλευσης Ecodialogues και παρελήφθησαν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με την απάντηση και τεκμηρίωση για την ενσωμάτωσή τους ή μη στην τελική πρόταση νόμου που διαμορφώθηκε.

Χρήστης Ecodialogues	Φορέας	Σχόλιο	Σημείο καταχώρησης	Απάντηση
ΜΕΡΟΣ Α ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ				
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ				
v.roumeliotou@spp.gr	Εταιρεία Προστασίας Πρεσπών	Συγχαρητήρια για τη σημαντική αυτή πρωτοβουλία. Για άλλη μια φορά κάνετε τη δουλειά που θα έπρεπε να κάνει η κυβέρνηση και η δημόσια διοίκηση και την παραμελεί.	"Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στην ενίσχυση της συμμετοχής του κοινού στη λήψη αποφάσεων για το περιβάλλον, " (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α)	Σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας και την υποστήριξη.
Γιάννης Πρασιανάκης	-	Συγχαρητήρια σε όλη την ομάδα . Μας δίνετε την ευκαιρία να έρθουμε πιο κοντά σε λύσεις που σκοπό έχουν την προστασία τόσο του περιβάλλοντος όσο και την προστασία της βιοποικιλότητας ,!	Απάντηση σε σχόλιο	Σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας και την υποστήριξη.
Βασιλική Καρυδα	-	Ευχαριστούμε για την ευκαιρία να δηλώσουμε τις απόψεις μας, η γαία,το περιβάλλον δεν ανήκει μόνο σε πολιτικούς η υπεύθυνους που ορίζει το κράτος,είναι υποχρέωση όλων μας να σεβόμαστε και να	Απάντηση σε σχόλιο	Σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας και την υποστήριξη.

		έχουμε την ευθύνη να προστατεύουμε την δημιουργία της φύσης.		
Φωτεινή Ρατκίδου	-	Τέτοιες πρωτοβουλίες δίνουν ελπίδα για τον πλανήτη μας.	Απάντηση σε σχόλιο	Σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας και την υποστήριξη.
Anthi	-	Είναι πολύ σημαντικό να ενημερώνεται το κοινό για τις νέες διατάξεις που αφορούν το περιβάλλον και ακόμα σημαντικότερο να εκφέρει την απόψή του.	Απάντηση σε σχόλιο	Πράγματι, καθημερινά λαμβάνονται αποφάσεις που επηρεάζουν το περιβάλλον και τις ζωές μας. Μπορούμε να επηρεάσουμε τις αποφάσεις αυτές συμμετέχοντας στις διαδικασίες που προβλέπονται. Η παρούσα πρόταση νόμου στοχεύει στην ενίσχυση και επέκταση της δυνατότητας συμμετοχής στη λήψη αποφάσεων για περιβαλλοντικά θέματα.

Charis Christodoulou	-	<p>Είναι πολύ σημαντικό να εκσυγχρονιστεί πριν απ' όλα όλο το πλαίσιο ενημέρωσης (παροχής στοιχείων πληροφόρησης) του κοινού για όλα τα ζητήματα που αφορούν στο περιβάλλον, καθώς και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων για το περιβάλλον και τις δυνατότητες συμμετοχής του κοινού. Εδώ το περιβάλλον πρέπει να το δούμε στη βάση του αρ.24 του Συντάγματος ως φυσικό και πολιτιστικό/πολιτισμικό περιβάλλον συμπεριλαμβάνοντας ουσιαστικά τον χώρο (φυσικό, οικιστικό, αγροτικό, θαλάσσιο κοκ) σε ολόκληρη την επικράτεια και εφόσον ακόμη στην πράξη ολόκληρη η επικράτεια υπόκειται σε αναπτυξιακές πιέσεις κάθε είδους. Το θεσμικό πλαίσιο της ΧΩΠΟΜΕ από το 2015 και έπειτα έχει θολώσει τα όρια του προστατευόμενου και μη- χώρου, αφήνοντας έκθετο το περιβάλλον σε όλες τις εκφάνσεις του, στις ποικίλες</p>	Απάντηση σε σχόλιο	Ακριβώς, ο όρος περιβάλλον χρησιμοποιείται υπό το πρίσμα του άρθρου 24 του Συντάγματος της Ελλάδας.
----------------------	---	--	--------------------	---

		μορφές αστικοποίησης και "ανάπτυξης" .		
ΣΕΠΟΧ	ΣΕΠΟΧ	<p>Τα τελευταία χρόνια βιώνουμε τη συνεχή απαξίωση των διαδικασιών διαβούλευσης, οι οποίες είναι πάρα πολύ σημαντικές για τη διασφάλιση της συμμετοχικότητας στην πολεοδομία και την χωροταξία και επομένως για τη δημιουργία συναινέσεων που αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή του σχεδιασμού του χώρου. Από αυτήν την άποψη, συγχαίρουμε το WWF για την πρωτοβουλία αυτή και τη μεθοδική και ολοκληρωμένη προσέγγιση του θέματος. Ο ΣΕΠΟΧ θεωρεί ότι τα περιβαλλοντικά ζητήματα είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με τον βιώσιμο χωρικό σχεδιασμό και γι' αυτό με ιδιαίτερη χαρά συμμετέχει στην παρούσα διαβούλευση. Επίσης είναι διατεθειμένος να συμβάλλει και</p>	"παρούσα πρόταση" (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α)	Σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας και την υποστήριξη.

		να υποστηρίξει περαιτέρω την προώθηση της πρότασης νόμου.		
Charis Christodoulou	-	<p>Θα πρέπει επιπλέον να ληφθούν μέτρα πέρα από το πλαίσιο των διαδικασιών, και για την προσέγγιση και πληροφόρηση του κοινού λαμβάνοντας υπόψη όποιες δυσκολίες ή ιδιαιτερότητες υπάρχουν από την πλευρά του γενικού κοινού. Η ακριβής πληροφόρηση με απλούς όρους, κατανοητούς από όλους θα πρέπει να γίνει με κάθε πρόσφορο μέσο (laypeople documents/ easy-to-read reports, κατάλληλη οπτικοποίηση της πληροφορίας, κλ.π, όπως εφαρμόζεται στις ευρωπαϊκές πολιτικές και πολλά ευρωπαϊκά προγράμματα) . Η πρόσκληση για συμμετοχή μπορεί να γίνει μέσω διαρκούς εκπαίδευσης του κοινού τόσο στη συμμετοχή όσο και στα περιβαλλοντικά θέματα. Η παρούσα εισήγηση χρειάζεται να εμπλουτιστεί με σχετικές προβλέψεις</p>	"ώστε να ενισχυθεί η συμμετοχή του κοινού." (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α)	<p>Η αποτελεσματική ενημέρωση και ενεργοποίηση του κοινού σχετικά με τις διαδικασίες συμμετοχής είναι κομβικής σημασίας. Για τον λόγο αυτό προστέθηκε στο άρθρο 9 παρ. 1 η περίπτ. (γ).</p> <p>Η εκπαίδευση του κοινού σχετικά με τις διαδικασίες συμμετοχής είναι εξίσου σημαντική. Εκφεύγει, ωστόσο, του πεδίου εφαρμογής της παρούσας πρότασης νόμου.</p>

		ως προς τα μέσα πληροφόρησης και ενεργοποίησης του κοινού για τη συμμετοχή.		
Charis Christodoulou	-	Θα χρειαστεί να γίνει προσπάθεια κάλυψης ταυτόχρονα της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και αυτής του χωρικού σχεδιασμού (δομικό ζήτημα αυτή η διάκριση στη νομοθεσία της χώρας), αφού τα ζητήματα είναι αλληλοεξαρτώμενα και οι τρόποι αντιμετώπισής του είναι αλληλένδετοι.	"για το περιβάλλον" (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α)	Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενο σχόλιο, στην έννοια του περιβάλλοντος εμπεριέχεται και το οικιστικό περιβάλλον. Προστέθηκε στην παρούσα πρόταση νόμου νέο άρθρο 25 σχετικά με την ενίσχυση της συμμετοχή του κοινού κατά τη διαδικασία εκπόνησης σχεδίου που εντάσσεται στον πολεοδομικό σχεδιασμό πρώτου επιπέδου.
ΑΡΘΡΟ 1				
Κατερίνα Μελανίδου	-	Συγχαρητήρια για την πρότασή σας, στον βαθμό που γνωρίζω τη νομοθεσία καταλαβαίνω ότι έχετε προσπαθήσει να αντιμετωπίσετε με δομημένο τρόπο όλα τα φλέγοντα ζητήματα. ΌΜΩΣ: Είναι ιδιαίτερα δύσκολο για κάποιον που δεν εξοικειωμένος με νόμους και	Τροποποίηση στο άρθρο 1	Σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας και την υποστήριξη. Η παρούσα πρόταση έχει τη μορφή πρότασης νόμου. Κατανοούμε την δυσκολία μελέτης ενός νομικού κειμένου, και για τον

		<p>εγκυκλίους να καταλάβει τι ακριβώς προτείνετε, εκτός και αν διαβάσει τη νομοθεσία, που πάλι λέω δεν θα είναι εύκολο να καταλάβει. Στην επόμενη διαβούλευση που θα βγάλετε να κάνετε τον κόπο να γράψετε ένα κείμενο που θα είναι πιο προσιτό στον απλό αναγνώστη. Το λέω αυτό χωρίς να υποτιμώ καθόλου την τεράστια δουλειά που έχει γίνει, αλλά νομίζω ότι τα θέματα αυτά είναι πολύ σημαντικά για να αφορούν μόνο τους ειδικούς.</p>		<p>λόγο αυτό περιελήφθησαν στο κείμενο που αναρτήθηκε σε δημόσια διαβούλευση εισαγωγικές παράγραφοι ανά κεφάλαιο. Στις παραγράφους αυτές περιγράφεται με απλό και κατανοητό τρόπο το περιεχόμενο των προτεινόμενων διατάξεων. Οι χρήστες στην πλατφόρμα ECODIALOGUES έχουν τη δυνατότητα να σχολιάσουν ή/και τροποποιήσουν οποιοδήποτε σημείο του αναρτημένου κειμένου.</p>
ΑΡΘΡΟ 2				
ANNA K.	-	<p>https://www.hellenicparliament.gr/Us erFiles/f3c70a23-7696-49db-9148-f24dce6a27c8/FEK%20211-A-24-12-2019%20NEO%20SYNTAGMA.pdf</p>	<p>“Συντάγματος” (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 2)</p>	<p>Σας ευχαριστούμε για την προσθήκη της παραπομπής στη νομοθεσία.</p>
ANNA K.	-	<p>https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:12016P/TXT</p>	<p>"Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης" (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 2)</p>	<p>Σας ευχαριστούμε για την προσθήκη της παραπομπής στη νομοθεσία.</p>

Charis Christodoulou	-	<p>Μπορεί να γίνει αναφορά στη σύμβαση του Ααρχους ((UNECE 1998/2001) > είναι σημαντική ως προς μία από τις τρεις βασικές αρχές της που είναι η Συμμετοχή του κοινού στη λήψη περιβαλλοντικών αποφάσεων: Το δικαίωμα των πολιτών να συμμετέχουν στην προετοιμασία σχεδίων, προγραμμάτων, πολιτικών και νομοθεσίας που ενδέχεται να επηρεάσουν το περιβάλλον. Στοχεύει στο να ενδυναμώσει τον ρόλο των πολιτών και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών σε περιβαλλοντικά θέματα και βασίζεται στις αρχές της συμμετοχικής δημοκρατίας.</p>	"(ε)" (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 2)	<p>Το σημείο (ιγ) αφορά στη Διεθνή Σύμβαση Ααρχους. Για διευκόλυνση προστέθηκε σε παρένθεση ο όρος "Σύμβαση Ααρχους", όπως είναι ευρώς γνωστή η Διεθνής Σύμβαση για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη Συμμετοχή του Κοινού στη Λήψη Αποφάσεων και την Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη για Περιβαλλοντικά Θέματα, από την πόλη Ααρχους (Århus) της Δανίας το 1998.</p>
Vasiliki Mitropoulou	-	συμφωνώ!!!	Απάντηση σε σχόλιο	Βλ. απάντηση όπως παραπάνω

Γεώργιος Τσουγκανίδης	-	Charis η σύμβαση που αναφέρεται σε αυτήν τη διάταξη ΕΙΝΑΙ η σύμβαση Aarhus.	Απάντηση σε σχόλιο	Βλ. απάντηση όπως παραπάνω
ANNA K.	-	https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:21993A1213(01)	"Διεθνούς Σύμβασης για τη Βιολογική Ποικιλότητα," (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 2)	Σας ευχαριστούμε για την προσθήκη της παραπομπής στη νομοθεσία.
v.roumeliotou@spp.gr	Εταιρεία Προστασίας Πρεσπών	προτείνω να προστεθεί: "τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για το Τοπίο που κυρώθηκε με τον ν. 3827/2010 (Α/30/25.2.10)". Αυτή η σύμβαση προβλέπει την συμμετοχή των πολιτών ως κεντρικό και απαραίτητο στοιχείο για την προστασία, διαχείριση και σχεδιασμό του τοπίου, και βέβαια αυτή η προσέγγιση δεν εφαρμόζεται ακόμα στη χώρα μας.	"(θ) τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εφαρμογή της Σύμβασης για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυννοριακά... (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 2)	Σας ευχαριστούμε για το σχόλιο. Προστέθηκε ως σημείο (κ) στο Άρθρο 2.

Γιάννης Πρασιανάκης	-	Συμφωνώ απόλυτα με την κυρία roumeliotou	Απάντηση σε σχόλιο	Βλ. απάντηση όπως παραπάνω
Φωτεινή Ρατκίδου	-	Συμφωνώ με τα παραπανω	Απάντηση σε σχόλιο	Βλ. απάντηση όπως παραπάνω
Charis Christodoulou	-	Η αναφορά στην ΕΣΤ είναι πολύ σημαντική. Το τοπίο θεωρείται ως υπέρτατο δημόσιο αγαθό και σχεδόν ταυτίζεται με την θεώρησή του με το "περιβάλλον" του α.24 του Συντάγματος (φυσικό και πολιτιστικό). Επίσης, στο πλαίσιο της ΕΣΤ το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει επεξεργαστεί κατευθύνσεις για το πως να επιτευχθεί η συμμετοχή των πολιτών. (π.χ. στο επίπεδο εκπαίδευσης των παιδιών -των μελλοντικών πολιτών, στον χωρικό σχεδιασμό κ.λπ.). Πολύ ενδιαφέρουσες συστάσεις.	Απάντηση σε σχόλιο	Βλ. απάντηση όπως παραπάνω

marie-athena papathanasiou	-	Barcelona Protocol has apparently not been ratified by Greece, and this creates legal difficulties	") τη λήψη των απαραίτητων μέτρων για την εφαρμογή των άρθρων 9 και 11 του Πρωτοκόλλου για τις ειδικά προστατευόμενες περιοχές της... (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, άρθρο 2)	Η Ελλάδα <u>έχει επικυρώσει</u> το πρώτο πρωτόκολλο της Βαρκελώνης για τις ειδικά προστατευόμενες περιοχές της Μεσογείου (βλ. κυρωτικό νόμο 1634/1986), αλλά πράγματι όπως αναφέρετε δεν έχει επικυρώσει το δεύτερο (Protocol Concerning Specially Protected Areas and Biological Diversity in the Mediterranean). Ωστόσο το δεύτερο αυτό πρωτόκολλο έχει <u>επικυρωθεί από την ΕΕ</u> και ισχύει και στην Ελλάδα ως μέρος του ενωσιακού δικαίου.
ANNA K.	-	https://unric.org/el/%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CF%85%CE%BC%CE%B5%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%B7-%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%B7%CF%81%CF%85%CE%BE%CE%B7-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B1-	"Αρχών-Πλαίσιο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και το Περιβάλλον του ΟΗΕ" (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 2)	Σας ευχαριστούμε για την προσθήκη της παραπομπής στη νομοθεσία.

		%CE%B1%CE%BD%CE%B8%CF%81%CF%89%CF%80%CE%B9-2/		
ANNA K.	-	https://www.unep.org/environmentassembly/outcomes-online-session-unea-5	Απάντηση σε σχόλιο	Σας ευχαριστούμε για την προσθήκη της παραπομπής στη νομοθεσία.
ANNA K.	-	https://www.mononews.gr/business/motor-oil-tria-erga-idrogonou-dromologi-sto-plesio-ton-ependiseon-energiakis-metavasis	" την πληρέστερη εφαρμογή των σχετικών διατάξεων της Σύστασης (ΕΕ) 2022/822 σχετικά με την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης για (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 2)	Το σχόλιο αυτό δεν αφορά το αντικείμενο της παρούσας πρότασης νόμου.
ANNA K.	-	Η "ταμπακιέρα". Για να μιλήσουμε ξεκάθαρα ΥΔΡΟΓΟΝΟ. "(6) Με την ανακοίνωση REPowerEU θεσπίστηκε επίσης μια πρωτοβουλία επιτάχυνσης της χρήσης υδρογόνου, η οποία διπλασιάζει τους στόχους του 2030 για το ανανεώσιμο	"Σύστασης (ΕΕ) 2022/822 " (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 2)	Το σχόλιο αυτό δεν αφορά το αντικείμενο της παρούσας πρότασης νόμου.

		<p>υδρογόνο, ώστε να μειωθούν οι εξωτερικές εξαρτήσεις της Ένωσης". https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2022:146:FULL&from=EN από τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων. Για την παραγωγή 10 εκατ. τόνων ανανεώσιμου υδρογόνου, η Ένωση θα χρειαστεί πρόσθετη δυναμικότητα ανανεώσιμης ενέργειας ύψους 80 GW έως το 2030</p>		
Charis Christodoulou	-	<p>Υπάρχει εξειδίκευση. Πρόκειται για την ΚΥΑ 1649/45/2014 Εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και τρόπου ενημέρωσης του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α ... > όπου αναφέρεται η εντός ορισμένων προθεσμιών...διενέργεια δημόσιου διαλόγου.... όμως ΜΟΝΟ «συμβουλευτική γνωμοδότηση» ...και ΕΠΙΣΗΣ «καμία παράλειψη δεν κωλύει την πρόοδο της</p>	"την εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, όπως εκάστοτε ισχύει, και ιδίως (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 2)	Η παρούσα πρόταση νόμου δεν θίγει την εφαρμογή της υ.α. 1649/45/2014.

		διοικητικής διαδικασίας» ... Άρα υπάρχει μερική κάλυψη της συνθήκης του Ααρχους 1998/κυρ.2006. Η ΚΥΑ δεν είναι επαρκής και θα πρέπει να τροποποιηθεί με την παρούσα πρόταση.		
Charis Christodoulou	-	<p>Η στιγμή που εφαρμόζεται η Οδηγία 2001/42/ΕΚ στο εθνικό πλαίσιο είναι τέτοια που δεν επιτρέπει να μην προχωρήσουν σχέδια που είναι περιβαλλοντικά ακατάλληλα στη στόχευσή τους και η διαβούλευση με την έννοια απλά τη έκφρασης γνώμης, γίνεται όταν ήδη έχουν δαπανηθεί σημαντικά κονδύλια και χρόνος. Με την τροποπ. 2022 > Η αρχή σχεδιασμού δημοσιοποιεί στο κοινό το φάκελο Σ.Μ.Π.Ε., ώστε να λάβει γνώση και δίνει στο ενδιαφερόμενο κοινό την ευκαιρία να διατυπώσει εγγράφως, και ενδεχομένως ηλεκτρονικά, τις απόψεις του εφόσον το επιθυμεί. Η δημοσιοποίηση στο κοινό πραγματοποιείται μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την</p>	"(κγ) την εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας για τη στρατηγική περιβαλλοντική αδειοδότηση σχεδίων και προγραμμάτων, όπως εκάστοτε ισχύει, και ιδίως (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 2)	<p>Η παρούσα πρόταση περιέχει διατάξεις για τις διαδικασίες δημόσιων διαβουλεύσεων για σχέδια και προγράμματα στο Μέρος Β, Κεφάλαιο Β, άρθρα 16 επ. και το Παράρτημα Γ.</p> <p>Επιπλέον, με την παρούσα πρόταση εισάγεται η δυνατότητα συμμετοχής του κοινού σε πρώιμο στάδιο όταν όλες οι πολιτικές επιλογές είναι ακόμα ανοιχτές μέσω της διερευνητικής διαβούλευσης (άρθρο 24 της παρούσας πρότασης νόμου).</p>

		<p>παραλαβή της πρόσκλησης της παρ. 4.1.α με δημοσίευση σχετικής ανακοίνωσης σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες... Οι προθεσμίες και οι τρόποι είναι ανεπαρκείς. Λ.χ. τα διάφορα "ειδικά" σχέδια, ΕΠΣ, ΕΣΧΑΣΕ κ.λπ. προχωρούν μόνο με απόφαση υπουργού (προεγκριση), σε μελέτες και προσχηματικές διαδικασίες ΣΜΠΕ!</p>		
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣ	-	Συμφωνώ με τα ανωτέρω.	Απάντηση σε σχόλιο	Βλ. απάντηση όπως παραπάνω.
Alexandros Melidis	<p>Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕ/ΛΑΚ)</p>	<p>(κθ) την εφαρμογή των αρχών της ανοιχτής συμμετοχικής διακυβέρνησης όπως ιδίως διατυπώνονται στη Διακήρυξη για την Ανοιχτή Διακυβέρνηση της Open Government Partnership.</p>	<p>"(κθ) την εφαρμογή των αρχών της ανταποκριτικής και συνεργατικής διοίκησης, και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (e-government)," (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, άρθρο 2)</p>	<p>Ενσωματώθηκε η προτεινόμενη τροποποίηση στο σημείο (η) του άρθρου 2 της παρούσας πρότασης νόμου.</p>

Γεώργιος Τσουγκανίδης	-	Ποιά είναι η έννοια της "καλύτερης νομιμοποίησης"; Χρειάζεται "καλύτερη" διατύπωση.	"καλύτερης νομιμοποίησης" (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 2)	Η έννοια της νομιμοποίησης αφορά στη δημοκρατική-κοινωνική νομιμοποίηση χάρη στην πρότερη συμμετοχή του κοινού στη διαμόρφωση των διοικητικών αποφάσεων.
ΣΕΠΟΧ	ΣΕΠΟΧ	Ο όρος "καλύτερη νομιμοποίηση" είναι ασαφής και χρήζει διευκρίνησης ή άλλης διατύπωσης. Επίσης η "παρακολούθηση" και η "αξιολόγηση" της διαμόρφωσης και εφαρμογής των δημόσιων πολιτικών είναι κομβικές ως προς την εξασφάλιση της συνεκτικότητας και της αποτελεσματικότητας των δημόσιων πολιτικών, συμπεριλαμβανομένου του συντονισμού τους. Ωστόσο παρατηρούνται σημαντικά κενά στο νομικό πλαίσιο σχετικά με τους δύο σημαντικούς αυτούς άξονες, τα οποία αφορούν τόσο στο περιεχόμενο και τις σχετικές διαδικασίες, όσο και στη δεσμευτικότητα των όποιων προβλέψεων. Γι' αυτό και είναι	"καλύτερης νομιμοποίησης, παρακολούθησης και αξιολόγησής τους" (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 2)	<p>Η έννοια της νομιμοποίησης αφορά στη δημοκρατική-κοινωνική νομιμοποίηση χάρη στην πρότερη συμμετοχή του κοινού στη διαμόρφωση των διοικητικών αποφάσεων.</p> <p>Η διαπίστωσή σας είναι κομβικής σημασίας. Το σχόλιο αυτό δεν αφορά το αντικείμενο της παρούσας πρότασης νόμου.</p>

		<p>συνήθης η διαμόρφωση και τροποποίηση μεγάλου όγκου νομοθετικών πράξεων χωρίς κατάλληλη και επαρκή τεκμηρίωση, ενώ συγχρόνως σχεδόν ποτέ δεν ελέγχονται οι εφαρμοστικές των πολιτικών πράξεις και εν γένει το πώς η εφαρμογή τροφοδοτεί το σχεδιασμό ή ανασχεδιασμό των πολιτικών. [το σχόλιο συνεχίζεται παρακάτω]</p>		
ΣΕΠΟΧ	ΣΕΠΟΧ	<p>Θα ήταν επομένως σκόπιμο να συμπληρωθούν και να εξειδικευτούν οι σχετικές διατάξεις (π.χ. με τροποποίηση του ν. 4622/2019 περί επιτελικού κράτους), συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης ρητρών με οικονομικό χαρακτήρα (π.χ. η κατανομή και μόχλευση χρηματοδοτήσεων να εξαρτάται με σαφή και διαφανή τρόπο από την επιτυχή εφαρμογή κάθε πολιτικής), κάτι που ενδεχομένως δεν εμπίπτει στους σκοπούς ή το περιεχόμενο της παρούσας πρότασης.</p>	Απάντηση σε σχόλιο	Βλ. απάντηση όπως παραπάνω

Charis Christodoulou	-	Γενικά σε όλη την εισήγηση δεν υπάρχουν σημαντικές αναφορές για την αξιοποίηση και αναβάθμιση του θεσμού των "επιτροπών διαβούλευσης" του Ν.4555/18. Δες και σχόλιο στο άρθρο 24 της παρούσας.	"(λε) " (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 2)	<p>Ο θεσμός των επιτροπών διαβούλευσης καταργείται από την 1η.1.2024 με το άρθρο 53 του ν. 5056/2023 για την Αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού κ.α. (Α΄ 163).</p> <p>Βλ. νέα προσθήκη άρθρου 25 της παρούσας πρότασης νόμου σχετικά με την πρόβλεψη συγκρότησης Επιτροπών Δημοτών.</p>
Charis Christodoulou	-	(λε) την ενίσχυση του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών σε κάθε κλίμακα (εθνική, περιφερειακή, τοπική), συμπεριλαμβανόμενων των περιβαλλοντικών οργανώσεων, και συνδικαλιστικών και επαγγελματικών ενώσεων και την εξειδίκευση του Ν. 4555/18 (Κλεισθένης, άρθρο 78, κ.ά.)	"(λε) την ενίσχυση του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανόμενων των περιβαλλοντικών οργανώσεων, και συνδικαλιστικών (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 2)	Δεν υιοθετήθηκε η προτεινόμενη τροποποίηση διότι ο θεσμός των επιτροπών διαβούλευσης καταργείται από την 1η.1.2024 με το άρθρο 53 του ν. 5056/2023.

ΑΡΘΡΟ 3

Charis Christodoulou	-	Ποια θα είναι η σχέση της Αρχής Διαβούλευσης με τις τοπικές/περιφερειακές επιτροπές διαβούλευσης του Ν.4555/18; Θα μπορούσε να διατυπωθεί ένα σαφές πλαίσιο ανάληψης δεσμευτικών πράξεων από αυτές, σημαντικό για το στόχο της παρούσας εισήγησης.	"Αρχή διαβούλευσης" (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 3)	Ο θεσμός των επιτροπών διαβούλευσης καταργείται από την 1η.1.2024 με το άρθρο 53 του ν. 5056/2023 για την Αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού κ.α. (Α΄ 163).
ΣΕΠΟΧ	ΣΕΠΟΧ	Απαιτείται διευκρίνιση (ή και συμπλήρωση αντίστοιχων προβλέψεων σε άλλα άρθρα της πρότασης) σχετικά με το γιατί ο ΟΦΥΠΕΚΑ θεωρείται αρχή διαβούλευσης. Ο λόγος είναι ότι στο ισχύον νομικό πλαίσιο ο συγκεκριμένος οργανισμός έχει αρμοδιότητες διαβούλευσης, οι οποίες ωστόσο είναι διαφορετικής φύσης από τις αντίστοιχες αρμοδιότητες των υπηρεσιών της κεντρικής διοίκησης σχετικά με τη νομοπαρασκευαστική διαδικασία. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 34 ν. 4685/2020, οι ΜΔΠΠ	"(i) ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) και οι Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 3)	Το σχόλιο είναι βάσιμο και αφαιρέθηκε το σημείο (i).

		<p>έχουν αρμοδιότητα διαβούλευσης με την τοπική κοινωνία, τους παραγωγικούς φορείς κ.ά. σχετικά με την εκπλήρωση των σκοπών του οργανισμού αλλά και την τροφοδότηση του τοπικού αναπτυξιακού σχεδιασμού (σημείωση: οι σχετικές προβλέψεις είναι ιδιαίτερα ασαφείς), ενώ επίσης, σύμφωνα με τα άρθρα 7, 8, 26 και 27 ν. 4936/2022 (εθνικός κλιματικός νόμος), ο ΟΦΥΠΕΚΑ είναι ουσιαστικά υπεύθυνος για το online φόρουμ κλιματικού διαλόγου, αντικείμενο του οποίου είναι η διαβούλευση επί ορισμένων εργαλείων του κλιματικού νόμου. [συνεχίζεται]</p>		
ΣΕΠΟΧ	ΣΕΠΟΧ	<p>Η πρόβλεψη διαβουλεύσεων επί των ως άνω θεμάτων είναι ιδιαίτερα σημαντική και οι σχετικές διατάξεις των ν. 4685/2020 και 4936/2022 χρειάζεται να συμπληρωθούν και εξειδικευθούν προς επίτευξη διαφανούς και αποτελεσματικής διαβούλευσης. Προτείνεται να</p>	Απάντηση σε σχόλιο	<p>Πράγματι, οι προβλέψεις που αναφέρετε θα πρέπει να συμπληρωθούν και να εξειδικευθούν περαιτέρω, κάτι που δεν έχει συμβεί μέχρι σήμερα. Ωστόσο, η ρύθμιση αυτή εκφεύγει</p>

		υπάρξει μια σχετική διάκριση στην παρούσα προτεινόμενη διάταξη σχετικά με τις αρχές διαβούλευσης, ή επίσης να διατυπωθούν σχετικές προβλέψεις σε άλλα μέρη της πρότασης νόμου.		του πεδίου εφαρμογής της παρούσας νομοθετικής πρότασης.
Alexandros Melidis	Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛ/ΛΑΚ)	(ζ) «Δημόσια διαβούλευση»: η μορφή συμμετοχής του κοινού που συνίσταται: (α) στη συμμετοχή του κοινού στη διαδικασία διαμόρφωσης του προσχεδίου ενός εγγράφου ή διοικητικής πράξης, (β) στη δημοσιοποίηση ή ανάρτηση του προσχεδίου ενός εγγράφου ή διοικητικής πράξης, (γ) στην πρόσκληση προς το ενδιαφερόμενο κοινό να υποβάλει εντός προθεσμίας σχόλια πάνω στο προσχέδιο, (δ) στη λήψη υπόψη των σχολίων αυτών, για τη διαμόρφωση του τελικού εγγράφου ή διοικητικής πράξης.	"(ζ) «Δημόσια διαβούλευση»: η μορφή συμμετοχής του κοινού που συνίσταται: (α) στη δημοσιοποίηση ή... (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, άρθρο 3)	Δεν υιοθετήθηκε η προτεινόμενη τροποποίηση.

Manolis Vitsaxakis	-	Υπάρχει κάποιος τρόπος να υποχρεωθεί η συμπερίληψη μιας πρότασης αν έχει υποστηριχθεί από μεγάλο αριθμό ατόμων?	Απάντηση σε τροποποίηση	Βλ. σχετικά Μέρος Γ, Κεφάλαιο Β, Άρθρα 27 επ. και Παράρτημα Ζ για την Πρωτοβουλία Πολιτών.
Πέτρος Καρέκλης	-	Το θέμα που αφορά στο τελικό αποτέλεσμα της δημόσιας διαβούλευσης είναι εξαιρετικά σημαντικό. Θα πρέπει να διασφαλισθεί νομικά ότι το αποτέλεσμα της δημόσιας διαβούλευσης θα απηχεί την συνολική άποψη του κοινού που συμμετείχε στην διαβούλευση	Απάντηση σε τροποποίηση	Πράγματι, το σημείο που θίγεται είναι σημαντικό. Η παρούσα πρόταση νόμου παρέχει στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό ορισμένα εχέγγυα για την τεκμηρίωση των τελικών αποφάσεων που λαμβάνονται από τη διοίκηση βάσει των αποτελεσμάτων της δημόσιας διαβούλευσης (βλ. άρθρο 15 της πρότασης νόμου).
Charis Christodoulou	-	Σύμφωνα με την ΚΥΑ 1649/45/2014 (αρ.4) και τη σχετική ευρωπαϊκή περιβαλλοντική νομοθεσία το ενδιαφερόμενο κοινό διακρίνεται από το (γενικό) κοινό. Το ενδιαφερόμενο κοινό είναι το κοινό «που θίγεται ή ενδέχεται να θιγεί ή το κοινό του οποίου διακυβεύονται έννομα	"(κ) «Ενδιαφερόμενο κοινό»: οποιοδήποτε μέλος του κοινού." (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 3)	Η παρούσα πρόταση νόμου δεν θίγει την εφαρμογή της υ.α. 1649/45/2014.

		<p>συμφέροντα κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων...». Η διάκριση είναι πολύ σημαντική για τη διαφορά εννόμου συμφέροντος αλλά και την εξειδίκευση των τρόπων (έως και υποχρεωτικής σε πρόσωπα κ.λπ.) ενημέρωσης. Κατά τη γνώμη μου θα πρέπει να υιοθετηθεί αυτή η διάκριση.</p>		
ΕΥΘΥΜΙΑ ΣΑΡΑΝΤΑΚΟΥ	-	Σημαντική πρόβλεψη	"«Κόστος της συμμετοχής του κοινού»: η οικονομική αποτίμηση του κόστους (α) των διοικητικών... (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, άρθρο 3)	Σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας και την υποστήριξη.
Γιάννης Πρασιανάκης	-	Σημαντικό	Απάντηση σε σχόλιο "Σημαντική πρόβλεψη" (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 2)	Σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας και την υποστήριξη.

Alexandros Melidis	Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛ/ΛΑΚ)	"των διοικητικών διαδικασιών συμπεριλαμβανομένων του κόστους ενημέρωσης και προσέλκυσης του κοινού"	"των διοικητικών διαδικασιών" (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 3)	Ενσωματώθηκε η προτεινόμενη τροποποίηση.
Σπύρος Κόλλιας	-	των πολιτών	"του διοικούμενου" (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 3, κστ)	Δεν υιοθετήθηκε η προτεινόμενη τροποποίηση καθότι πρόκειται για νομική έννοια.
ΑΡΘΡΟ 4				
Charis Christodoulou	-	" (β) Ειδικότερα, κατ' εφαρμογή του σημείου (α), επιλέγεται η ερμηνευτική εκδοχή που προβλέπει την έγκαιρη έναρξη των διαδικασιών συμμετοχής του κοινού και επεκτείνει...."	" (β) Ειδικότερα, κατ' εφαρμογή του σημείου (α), επιλέγεται η ερμηνευτική εκδοχή που επεκτείνει" (Μέρος Α, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 4)	Δεν υιοθετήθηκε η προτεινόμενη τροποποίηση για νομοτεχνικούς λόγους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

pmaniato@gmail.com	-	<p>Στην συγκεκριμένη διάταξη θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα προσφυγής κατά αποφάσεων που ορίζουν μια περιοχή δασική η οποία στην πραγματικότητα δεν είναι (σε αρκετές περιπτώσεις η απόφαση βασίζεται σε δασικούς χάρτες ή αεροφωτογραφίες που έχουν ληφθεί πριν από πενήντα χρόνια)</p>	<p>"Η διεύρυνση του δικαιώματος προσφυγής στη δικαιοσύνη (άρθρο 5)" (Μέρος Α, Κεφάλαιο Β)</p>	<p>Το σχόλιο αυτό δεν αφορά το αντικείμενο της παρούσας πρότασης νόμου που εστιάζει στη νομική προστασία σε περιπτώσεις παραβίασης των προβλέψεων της παρούσας για διαδικασίες συμμετοχής του κοινού.</p>
Κατερίνα Μελανίδου		<p>Αναρωτιέμαι αν έχετε καταλάβει ότι όλους όσους ασχολούνται με την αδειοδότηση έργων τους νοιάζει η ουσία, όμως στα δικαστήρια και στο ΣΤΕ μιλάνε μόνο για τη νομιμότητα. Επομένως πείτε μας με απλά λόγια πώς αντιμετωπίζετε την μεγάλη ανάγκη να υπάρχουν διαδικασίες συμμετοχής που να αφορούν την ουσία.</p>	<p>"πλευράς ουσίας" (Μέρος Α, Κεφάλαιο Β)</p>	<p>Η παρούσα πρόταση νόμου προβλέπει τα εχέγγρα για την ενίσχυση και επέκταση της συμμετοχής του κοινού στη λήψη αποφάσεων για περιβαλλοντικά θέματα.</p> <p>Ο έλεγχος νομιμότητας του ΣΤΕ δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας πρότασης.</p> <p>Με το άρθρο 5 της παρούσας πρότασης παρέχεται η δυνατότητα στο κοινό να προσφύγει στη διοίκηση, και στη συνέχεια στη</p>

				δικαιοσύνη, για πράξεις ή παραλείψεις της διοίκησης που αντιβαίνουν στις προβλέψεις της παρούσας πρότασης νόμου για αποτελεσματική συμμετοχή του κοινού.
Michalis Davis	-	Οι άλλες μορφές που προβλέπει το παρόν, όσον αφορά τις SLAPPs, θα πρέπει να συμπεριλάβουν και τις δημόσια προσβάσιμες συζητήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εκδόσεις και διανομές εντύπων πληροφόρησης σε φυσική ή ηλεκτρονική μορφή, νόμιμη ανάρτηση ενημερωτικών πανό και πινακίδων, ανάρτηση ηλεκτρονικών μπάνερ, συλλογή υπογραφών σε ηλεκτρονική και φυσική μορφή, δημόσιες εκδηλώσεις ενημέρωσης και εκτός των διαδικασιών που προβλέπονται στο παρόν νομοθέτημα.	"ή για άλλη μορφή συμμετοχής του κοινού που προβλέπει το παρόν" (Μέρος Α, Κεφάλαιο Β)	Το ζήτημα που θίγεται είναι ουσιαστικό, αλλά εκφεύγει από το αντικείμενο της παρούσας πρότασης νόμου διότι εστιάζει στις διαδικασίες συμμετοχής του κοινού που προβλέπονται σε αυτή.

ΑΡΘΡΟ 5

Γεώργιος Τσουγκανίδης	-	<p>Συγχαρητήρια στους συντάκτες του κειμένου για αυτήν την πρόβλεψη, γιατί ο "έλεγχος" των παραλείψεων της διοίκησης είναι πολύ σημαντικός και λαμβάνει χώρα σε πολύ μικρότερο βαθμό από ότι θα έπρεπε. Γενικότερα, η ενίσχυση του μέσου της ενδικοφανούς προσφυγής που προτείνεται με το παρόν άρθρο είναι κρισιμότητα, τόσο γιατί αποβλέπει στην εξέταση του ουσιαστικού περιεχομένου των πράξεων της διοίκησης, όσο και γιατί αποφορτίζει ή/και συμπληρώνει τη διοικητική δικαιοσύνη, καθώς στις περισσότερες περιπτώσεις άσκησης ένδικων μέσων εξετάζεται η νομιμότητα και όχι η ουσία.</p>	<p>"καθώς και κατά των παραλείψεων που αντιβαίνουν στις διατάξεις του" (Μέρος Α, Κεφάλαιο Β, Άρθρο 5)</p>	<p>Σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας και την υποστήριξη.</p>
-----------------------	---	---	---	--

ΑΡΘΡΟ 7

Κατερίνα Μελανίδου	-	<p>Η αντιμετώπιση των διώξεων, δηλαδή ουσιαστικά του εκφοβισμού και της οικονομικής εξόντωσης όσων αμφισβητούν ένα έργο, είναι σίγουρα</p>	<p>"Άρθρο 7" (Μέρος Α, Κεφάλαιο Β, Άρθρο 7)</p>	<p>Το σχόλιό σας είναι καίριο, εκφεύγει, ωστόσο, από το αντικείμενο της παρούσας πρότασης νόμου διότι εστιάζει</p>
--------------------	---	--	---	--

		σημαντική. Έχετε όμως μεριμνήσει με αντίστοιχες προβλέψεις για το ποια είναι η στάση της διοίκησης και τι πρέπει να κάνει η διοίκηση αμερόληπτα όταν ξεκινούν τέτοιες διώξεις; π.χ. να δίνει πρόσθετα στοιχεία ή να απαντάει υποχρεωτικά σε ερωτήματα που υποβάλλονται από τους διωκόμενους;		στην προστασία του κοινού που λαμβάνει μέρος στις συμμετοχικές διαδικασίες που προβλέπονται σε αυτή.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ				
ΑΡΘΡΟ 8				
Charis Christodoulou	-	Θα πρέπει να προστεθούν και άλλα μέσα για τη συμμετοχή του "ενδιαφερόμενου κοινού" δηλ του κοινού του οποίου το περιβάλλον άμεσα θίγεται από έργα, δραστηριότητες, σχέδια, ή προγράμματα. Η συμμετοχή θα πρέπει να εξασφαλίζεται με κάθε πρόσφορο τρόπο. π.χ. κοπή δέντρων στη γειτονιά, χωροθετήσεις έργων, αλλαγή χρήσεων γης, περιορισμός /τροποποίηση προστατευόμενων αγαθών κ.λπ.	"ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ " (Μέρος Α, Κεφάλαιο Γ, Άρθρο 8)	Βλ. σχετικά Μέρος Β, Κεφάλαιο Γ, Άρθρα 20 επ. της παρούσας πρότασης νόμου για τη διεύρυνση της συμμετοχής του κοινού μέσω της δημόσιας διαβούλευσης.

		περιβαλλοντικών πόρων κ.λπ. Εκεί η συμμετοχή θα πρέπει να διασφαλίζεται μετά από πρόσκληση με κάθε πρόσφορο τρόπο (π.χ. θυροκόλληση) και πρόσβαση στον δικτυακό τόπο.		
ΜΕΡΟΣ Β: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΣΩ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ				
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ				
Κατερίνα Μελανίδου	-	Δεν θα ήταν σκόπιμο να προστεθεί στα σημεία αυτά μία πρόταση για διαβούλευση σε αρχικό στάδιο της αδειοδότησης, ενδεχομένως με επαναφορά της προέγκρισης χωροθέτησης; Το λέω αυτό γιατί με βάση τις διαβουλεύσεις που γίνονται στις ΜΠΕ πολλές φορές αμφισβητείται η επιλογή θέσης εγκατάστασης και δευτερευόντως αν είναι ορθή η εκτίμηση των επιπτώσεων και αν τα μέτρα που προτείνουν οι μελέτες επαρκούν.	"σημεία" (Μέρος Β, Κεφάλαιο Α)	Ενδεχομένως η επαναφορά της διαδικασίας της προέγκρισης χωροθέτησης - με προβλέψεις για την ουσιαστική συμμετοχή των πολιτών - θα μπορούσε να αντιμετωπίσει ορισμένα προβλήματα της περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Ωστόσο, η παρούσα πρότασή μας εστιάζει και αποσκοπεί στην ενίσχυση των διαδικασιών δημόσιας διαβούλευσης στο πλαίσιο υφιστάμενων διαδικασιών αδειοδότησης.

v.roumeliotou@spp.gr	Εταιρεία Προστασίας Πρεσπών	Αυτό είναι ίσως η σημαντικότερη προβληματική διάσταση του θέματος, η προσχηματική διαβούλευση, κατά την οποία όσο σοβαρές απόψεις, επιχειρήματα ή τεκμηρίωση κι αν υποβληθούν απλώς δεν λαμβάνονται υπόψη. Δυστυχώς αυτό το πρόβλημα μάλλον δεν λύνεται με νομικές ρυθμίσεις μια και είναι θέμα δημοκρατικής κουλτούρας των κυβερνώντων και της Διοίκησης.	"Πώς λαμβάνονται υπόψη τα σχόλια των πολιτών;" (Μέρος Β, Κεφάλαιο Α)	Η παρούσα πρόταση νόμου επιδιώκει να εισφέρει ορισμένα εχέγγυα λογοδοσίας για τη διασφάλιση ότι τεκμηριώνονται επαρκώς οι αποφάσεις που λαμβάνονται κατόπιν εκπόνησης διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης, ιδίως μέσω του άρθρου 15 (τεκμηρίωση της δημόσιας διαβούλευσης) και του άρθρου 5 (ενδικοφανής προσφυγή και πρόσβαση στη δικαιοσύνη).
Γιάννης Πρασιανάκης	-	Συλλογικά μπορεί να συμβεί ώστε να ασκηθούν πολιτικές πιέσεις	Απάντηση σε σχόλιο	Ο ρόλος της κοινωνίας των πολιτών είναι κομβικός για τη διεκδίκηση της ενίσχυσης της λογοδοσίας των δημόσιων φορέων κατά τη λήψη αποφάσεων και μέτρων που επηρεάζουν το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία.
ΑΡΘΡΟ 10				
Vasiliki Mitropoulou	-	τυπογραφικό λάθος	"ΕΝΑΡΤΗΡΙΟ " (Μέρος Β, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 10)	Διορθώθηκε, ευχαριστούμε για την προτεινόμενη τροποποίηση.

ΑΡΘΡΟ 12

Σπύρος Κόλλιας	-	Η εφαρμογή θα πρέπει να ενσωματώνει τεχνολογίες γεωγραφικών συστημάτων πληροφόρησης (GIS), ώστε η διαβούλευση να μπορεί να πραγματοποιηθεί "επί χάρτου", όταν χρειάζεται.	"Η δημόσια διαβούλευση στην περίπτωση έργων και δραστηριοτήτων διεξάγεται μέσω της ανάρτησης σχολίων στην ΕΕΕΔ." (Μέρος Β, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 12)	Η πρόταση ενσωματώθηκε με σχετική προσθήκη στο άρθρο 9 παρ. 1 (γ).
----------------	---	---	--	--

ΑΡΘΡΟ 13

Charis Christodoulou	-	...και τη διάθεση κατάλληλα διαμορφωμένου υλικού/εγγράφου για το ευρύ κοινό (laypeople document, easy-to-read, AVR κ.ά.).	"με δημόσια ακρόαση."(Μέρος Β, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 13)	Η πρόταση ενσωματώθηκε με σχετική προσθήκη στο άρθρο 9 παρ. 1 (γ) και το άρθρο 13 παρ. 2 (α).
Michalis Davis	-	Η έδρα δημόσιας ακρόασης θα πρέπει να είναι ανάλογη με την έκταση που περιλαμβάνει η χωροθέτηση του έργου. Σε επίπεδα Δημοτικής Κοινότητας, Δημοτικής Ενότητας, Δήμου, Περιφέρειας, Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τελικά στην Πρωτεύουσα για εθνικής εμβέλειας διαβουλεύσεις, σε υποδομές των ΟΤΑ Α βαθμού. Θα	"Η δημόσια ακρόαση διεξάγεται αποκλειστικά στην έδρα του ΟΤΑ Α' βαθμού (ή στις έδρες των ΟΤΑ Α' βαθμού) όπου είναι χωροθετημένο το έργο ή η (Μέρος Β, Κεφάλαιο Α)	Το σχόλιό σας είναι βάσιμο. Προστέθηκαν στο άρθρο 13 παρ. 3 οι περιπτώσεις (ε) και (στ).

		πρέπει να διευκρινιστεί αν σε έργα όπου η χωροθέτηση τους περιλαμβάνει περισσότερες της μιας διοικητικών ενοτήτων, αν θα υπάρχει και τελική συνολική δημόσια ακρόαση, ενώ θα έχουν προηγηθεί προπαρασκευαστικές τοπικές, σε έδρες ΟΤΑ Α βαθμού και επάνω.		
ΑΡΘΡΟ 14				
Γεώργιος Τσουγκανίδης	-	Για λόγους διαφάνειας, θα πρέπει επίσης τα σχόλια που συνοψίζονται να περιλαμβάνονται αυτούσια σε παράρτημα της έκθεσης διαβούλευσης.	"να συνοψίζονται και να ομαδοποιούνται" (Μέρος Β, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 14)	Η πρόταση ενσωματώθηκε με σχετική προσθήκη στο άρθρο 14 παρ. 3. Επιπλέον, η παρούσα πρόταση νόμου προβλέπει ότι κάθε σχόλιο που αναρτάται στις ειδικές εφαρμογές του ενιαίου δικτυακού τόπου λαμβάνει διακριτό αριθμό ταυτοποίησης [άρθρο 12 παρ. 1 (β)].
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΓΙΑ ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ				
ΣΕΠΟΧ	ΣΕΠΟΧ	ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΟΛΙΟ για τη διαβούλευση σχεδίων και προγραμμάτων: Στο ισχύον νομικό πλαίσιο προβλέπεται κοινή	"τα σχέδια που απαιτεί ο χωροταξικός σχεδιασμός" (Μέρος Β, Κεφάλαιο Β)	Πράγματι, η ενίσχυση της συμμετοχής του κοινού σε περισσότερα στάδια κατά τον χωρικό σχεδιασμό είναι κομβικής

	<p>διαδικασία διαβούλευσης για ένα πλήθος εργαλείων χωρικού σχεδιασμού με τις αντίστοιχες ΣΜΠΕ. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον ν. 4447/2016 [ΦΕΚ Α' 241, άρθρα 5(3α) και 6(7δ)], οι διαδικασίες διαβούλευσης για τα Ειδικά και τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια αντίστοιχα είναι κοινές με αυτές των οικείων Στρατηγικών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Παρόμοιες είναι και οι προβλέψεις για τα Τοπικά και τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια, με την επιπλέον πρόβλεψη της παρουσίασης των πορισμάτων και των σεναρίων χωρικής ανάπτυξης του 1ου σταδίου της μελέτης στον οικείο δήμο [τεχνικές προδιαγραφές ΤΠΣ, υ.α. 72343/1885/2021 (ΦΕΚΒ' 3545), μέρος III.1, και τεχνικές προδιαγραφές ΕΠΣ, υ.α. 6015/136/2022 (ΦΕΚ Β' 510), μέρος III.2.1]. [συνεχίζεται]</p>		<p>σημασίας. Για τον λόγο αυτό προστέθηκε νέο άρθρο 25 στην παρούσα πρόταση νόμου το οποίο προβλέπει τη συμμετοχή του κοινού πριν την κίνηση της διαδικασίας εκπόνησης σχεδίου που εντάσσεται στον πολεοδομικό σχεδιασμό πρώτου επιπέδου (Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια) μέσω της διερευνητικής διαβούλευσης. Σε επόμενο στάδιο προβλέπεται η δημιουργία του Διαδικτυακού Τόπου Χωρικού Διαλόγου με αποστολή τη διαρκή διαβούλευση για την ευρύτερη χωρική, αναπτυξιακή και περιβαλλοντική ταυτότητα του δήμου, και η συγκρότηση με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου του οικείου ΟΤΑ Επιτροπής Δημοτών. Προβλέπεται ότι η τελευταία θα υποβάλλει προτάσεις και κατευθυντήριες οδηγίες κατά τις περισσότερες φάσεις της κύριας μελέτης των ΤΠΣ.</p>
--	--	--	--

ΣΕΠΟΧ	ΣΕΠΟΧ	<p>Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και τη συνθετότητα των ζητημάτων που αποτελούν αντικείμενο του χωρικού σχεδιασμού, αυτές οι διαδικασίες διαβούλευσης παρουσιάζουν πολύ σημαντικές αδυναμίες: α) Η διαβούλευση αφορά μόνο στο τελικό στάδιο των σχετικών μελετών και διαδικασιών, ενώ στο αρχικό στάδιο έχει προηγηθεί η λήψη σημαντικών αποφάσεων (π.χ. επιλογή σεναρίων), β) το πώς γίνονται στην πράξη οι διαβουλεύσεις και η συμμετοχή των κύρια εμπλεκόμενων στο σχεδιασμό είναι ασαφές, καθώς δεν καθορίζεται με την απαιτούμενη επάρκεια ποιος και με τι κριτήρια και διαδικασίες λαμβάνει αποφάσεις κατά την εξέλιξη του σχεδιασμού (ή ακόμα, στην περίπτωση των ΤΠΣ/ΕΠΣ, ποιος φορέας έχει την ευθύνη της διαβούλευσης). Για τους λόγους αυτούς, προτείνουμε την εισαγωγή σταδίου διαβούλευσης κατά την ολοκλήρωση του 1ου σταδίου των μελετών, βασικό</p>	Απάντηση σε σχόλιο	Βλ. απάντηση όπως παραπάνω
-------	-------	---	--------------------	----------------------------

		αντικείμενο του οποίου θα ήταν η κατάθεση σχολίων επί της ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης και επί των προτεινόμενων σεναρίων. [συνεχίζεται]		
ΣΕΠΟΧ	ΣΕΠΟΧ	Άλλωστε η έννοια της διαβούλευσης κατά τα αρχικά στάδια του σχεδιασμού αντανακλάται και σε μείζονα κείμενα πολιτικής της ΕΕ, όπως για παράδειγμα στην οδηγία για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, σύμφωνα με την οποία είναι υποχρεωτική η θέσπιση μέσω δημόσιας συμμετοχής και διαβούλευσης «σε πρώιμο στάδιο» κατά την εκπόνηση των θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων (Οδηγία 2014/89/ΕΕ, άρθρο 9). Συγχρόνως θα πρέπει να ενισχυθεί η σαφήνεια των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας και εν γένει η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών που αφορούν στη λήψη αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής του ενδιαφερόμενου	Απάντηση σε σχόλιο	Βλ. απάντηση όπως παραπάνω

		κοινού, κατά την εξέλιξη του σχεδιασμού. [συνεχίζεται]		
ΣΕΠΟΧ	ΣΕΠΟΧ	Ειδικά στις περιπτώσεις αναθεώρησης ή τροποποίησης εν ισχύ σχεδίου ή προγράμματος, όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται αρχικά η αξιολόγηση της εφαρμογής του εν λόγω σχεδίου ή προγράμματος κατά την περίοδο από τη θέση σε ισχύ του μέχρι την έναρξη της διαδικασίας αναθεώρησης, προτείνουμε την εισαγωγή μίας επιπλέον διαδικασίας διαβούλευσης επί του σχεδίου αξιολόγησης, πριν την οριστικοποίησή του. Ο λόγος είναι ότι τα συμπεράσματα της αξιολόγησης επικαθορίζουν και ιεραρχούν σε σημαντικό βαθμό το περιεχόμενο και, τελικά, τις προτάσεις της αναθεώρησης, άρα το κείμενο της αξιολόγησης, με αυτήν του την ιδιότητα ως «κείμενο βάσης», χρειάζεται επίσης να τεθεί	Απάντηση σε σχόλιο	Βλ. απάντηση όπως παραπάνω

		σε δημόσια διαβούλευση. [συνεχίζεται]		
ΣΕΠΟΧ	ΣΕΠΟΧ	Τέλος, θεωρούμε ότι μια παρόμοια λογική «σταδιακού σχεδιασμού», όπου αποφάσεις λαμβάνονται κατά την εξέλιξη της εκπόνησης των σχετικών μελετών, διέπει την ανάπτυξη διαφόρων σχεδίων και προγραμμάτων που δεν ανήκουν στη σφαίρα του χωρικού σχεδιασμού. Λαμβάνοντας υπόψη την παράμετρο αυτή, θεωρούμε ότι η πρότασή σας μπορεί να μεριμνήσει για την ενσωμάτωση διαδικασιών διαβούλευσης όπως προτείνουμε είτε σε γενικό επίπεδο (με κάποιες «οριζόντιες» προβλέψεις ή και με τροποποιητικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας), είτε σε ένα πιο ειδικό επίπεδο, με την απαρίθμηση των εργαλείων σχεδιασμού ή των διαδικασιών όπου δύναται να εφαρμοστεί η εδώ προτεινόμενη «διαβούλευση σε στάδια».	Απάντηση σε σχόλιο	Βλ. απάντηση όπως παραπάνω

ΑΡΘΡΟ 17

Σπύρος Κόλλιας	-	<p>Η εφαρμογή θα πρέπει να ενσωματώνει τεχνολογίες γεωγραφικών συστημάτων πληροφόρησης (GIS), ώστε η διαβούλευση να μπορεί να πραγματοποιηθεί "επί χάρτου", όταν χρειάζεται. Πιο συγκεκριμένα, θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα ανάρτησης σχολίων συνδεδεμένων με θέσεις στο χάρτη (γεωαναφερόμενων). Με αυτό τον τρόπο, η διαβούλευση θα αποκτήσει έναν πιο ουσιαστικό χαρακτήρα.</p>	"ανάρτησης σχολίων σε ειδική εφαρμογή" (Μέρος Β, Κεφάλαιο Β, Άρθρο 17)	Η πρόταση ενσωματώθηκε με σχετική προσθήκη στο άρθρο 9 παρ. 1 (γ).
----------------	---	---	--	--

ΑΡΘΡΟ 19

Vasiliki Mitropoulou	-	τυπογραφικά λάθη	"ΔΙΑΡΚΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΑΣΗΣ" (Μέρος Β, Κεφάλαιο Β, Άρθρο 19)	Διορθώθηκε, ευχαριστούμε για την προτεινόμενη τροποποίηση.
Σπύρος Κόλλιας	-	ΔΙΑΡΚΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΑΣΕΙΣ	Απάντηση σε τροποποίηση	Διορθώθηκε, ευχαριστούμε για την προτεινόμενη τροποποίηση.

Γεώργιος Τσουγκανίδης	-	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΑΣΗ	Απάντηση σε τροποποίηση	Διορθώθηκε, ευχαριστούμε για την προτεινόμενη τροποποίηση.
Sotiris Sarris	-	Είναι κρίσιμης σημασίας να διασφαλιστεί ότι το ενδιαφερόμενο κοινό έχει ενημερωθεί εγκαίρως για διαβούλευση που επίκειται αναφορικά με οποιοδήποτε σημαντικό τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό ζήτημα. Ποιες εγγυήσεις προβλέπονται στην πρότασή σας ότι πράγματι έχει χαρτογραφηθεί κάθε φορά το ενδιαφερόμενο κοινό και λαμβάνονται όλα τα μέσα για να ενημερωθεί σωστά; Δεν μπορούμε να αναμένουμε ότι για κάθε περιβαλλοντικό ζήτημα (π.χ. τοπικό σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων) θα γίνονται καμπάνιες ενημέρωσης. Εναλλακτικά, ποιους αποτελεσματικούς τρόπους ενημέρωσης έχετε να προτείνετε;	"Για κάθε κατηγορία σχεδίων και προγραμμάτων, ο χρόνος και το ελάχιστο περιεχόμενο της γνωστοποίησης της παρ. 1 ορίζεται στο Παράρτημα (Μέρος Β, Κεφάλαιο Β, Άρθρο 19)	<p>Το σχόλιό σας είναι βάσιμο και ουσιαστικό. Πράγματι θα πρέπει να χαρτογραφείται το ενδιαφερόμενο κοινό για κάθε διαδικασία δημόσιας συμμετοχής και να λαμβάνεται κάθε πρόσφορο μέσο για να ενημερωθεί εγκαίρως σχετικά με την ευκαιρία, τον τρόπο δημόσιας συμμετοχής και να έχει στη διάθεσή του το κατάλληλο υλικό και πληροφορίες για να συμμετάσχει.</p> <p>Η παρούσα πρόταση νόμου περιέχει διατάξεις σχετικά με την έγκαιρη ενημέρωση (βλ. άρθρα 9, 19 και 20) του κοινού με κάθε πρόσφορο μέσο και παρέχοντας κατανοητή πληροφορία [(βλ. άρθρο 9 παρ. 1 (β) και (γ)].</p>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΣΩ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΕΥΘΥΜΙΑ ΣΑΡΑΝΤΑΚΟΥ	-	πολύ σημαντική πρόβλεψη	" δημόσια διαβούλευση για ορισμένες πρόσθετες διοικητικές πράξεις (ή έγγραφα), που δεν... (Μέρος Β, Κεφάλαιο Γ)	Σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας και την υποστήριξη.
Γιάννης Πρασιανάκης	-	Όταν μιλάμε για προστασία του περιβάλλοντος όλα τα παραδείγματα είναι ενταγμένα , δεν μπορούμε να ξεχωρίσουμε έναν χώρο κάμπινγκ από έναν δρόμο.	Απάντηση σε τροποποίηση	Η παρούσα πρόταση νόμου αναγνωρίζει το σημαντικό αντίκτυπο περισσότερων περιβαλλοντικών αποφάσεων και για το λόγο αυτό προβλέπει τη διεύρυνση του καταλόγου των διοικητικών πράξεων για τις οποίες λαμβάνει γνώση το κοινό και στη διαμόρφωση των οποίων μπορεί να συμμετάσχει.
ΑΡΘΡΟ 20				
Γεώργιος Τσουγκανίδης	-	Δεν θα έπρεπε να υπάρχουν αντίστοιχες προβλέψεις για την αδειοδότηση σχεδίων και προγραμμάτων;	"έργων και δραστηριοτήτων" (Μέρος Β, Κεφάλαιο Γ, Άρθρο 20)	Το παρόν κεφάλαιο προβλέπει τη διεύρυνση του καταλόγου των διοικητικών πράξεων για τις οποίες λαμβάνει γνώση το κοινό και οι οποίες τίθενται σε δημόσια διαβούλευση. Στον κατάλογο αυτό εμπεριέχονται και σχέδια και προγράμματα (βλ. άρθρο 22 και

				Παράρτημα Ε της παρούσας πρότασης νόμου).
Γεώργιος Τσουγκανίδης	-	αί	Απάντηση σε τροποποίηση: "α" (Μέρος Β, Κεφάλαιο Γ, Άρθρο 20)	Διορθώθηκε, ευχαριστούμε για την προτεινόμενη τροποποίηση.
Γεώργιος Τσουγκανίδης	-	αίι	Απάντηση σε τροποποίηση: "αβ" (Μέρος Β, Κεφάλαιο Γ, Άρθρο 20)	Διορθώθηκε, ευχαριστούμε για την προτεινόμενη τροποποίηση.
Γεώργιος Τσουγκανίδης	-	βί	Απάντηση σε τροποποίηση: "β" (Μέρος Β, Κεφάλαιο Γ, Άρθρο 20)	Διορθώθηκε, ευχαριστούμε για την προτεινόμενη τροποποίηση.
Γεώργιος Τσουγκανίδης	-	βίι	Απάντηση σε τροποποίηση: "α" (Μέρος Β, Κεφάλαιο Γ, Άρθρο 20)	Διορθώθηκε, ευχαριστούμε για την προτεινόμενη τροποποίηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΝΟΜΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Γεώργιος Τσουγκανίδης	-	Είναι ίσως προβληματικό να τίθενται σε διαβούλευση οι πράξεις μετά τη θέσπισή τους (αν και είναι απολύτως κατανοητή η σημείωση των συντακτών "κατ' ανάγκη"). Ενδεχομένως να ήταν πιο αποτελεσματική μία πρόταση για μεταβολή της σχετικής με τις πράξεις νομοθ. περιεχομένου διαδικασίας.	"κατ' ανάγκη, μετά την θέσπισή τους, αλλά πριν την νομοθετική τους κύρωση" (Μέρος Β, Κεφάλαιο Δ)	Μία τέτοια πρόταση δεν θα ήταν σύμφωνη με την αρχή της διάκρισης των εξουσιών. Οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου προβλέπονται στο άρθρο 44 του Συντάγματος της Ελλάδας.
-----------------------	---	---	--	---

ΑΡΘΡΟ 23

Charis Christodoulou	-	πολύ σημαντική πρόβλεψη, αφού πολύ συχνά ανατρέπουν ακόμη και την ουσία ολόκληρων νομοθετημάτων	" οι τροπολογίες, " (Μέρος Β, Κεφάλαιο Δ, Άρθρο 23)	Σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας και την υποστήριξη.
Γεώργιος Τσουγκανίδης	-	Πολύ σημαντική πρόβλεψη, διότι η εισαγωγή μέσω τροπολογιών, διατάξεων που δεν έχουν τεθεί σε διαβούλευση υποσκάπτει τις αρχές και τη σκοπιμότητα των διαβουλεύσεων όπως προβλέπονται	Απάντηση σε σχόλιο	Σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας και την υποστήριξη.

		σήμερα, αποτελώντας τρανταχτό παράδειγμα κακής νομοθέτησης.		
Charis Christodoulou	-	Στο άρθρο 1 της παρούσας η Αρχή Διαβούλευσης ορίζεται διαφορετικά. Προκαλείται σύγχυση με τη χρήση του ίδιου όρου και εδώ. Θα μπορούσε να ονομαστεί αλλιώς εδώ π.χ. Διυπουργική ή Συντονιστική Αρχή Διαβούλευσης ή κάτι άλλο.	"«Αρχή Διαβούλευσης» " (Μέρος Β, Κεφάλαιο Δ, Άρθρο 23)	Δεν υιοθετήθηκε η προτεινόμενη τροποποίηση για νομοτεχνικούς λόγους.
Γεώργιος Τσουγκανίδης	-	Εδώ εννοείται 4α;	"α" (Μέρος Β, Κεφάλαιο Δ, Άρθρο 23)	Διορθώθηκε, ευχαριστούμε για την επισήμανση.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε: ΔΙΕΥΡΕΥΗΤΙΚΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ				
ΑΡΘΡΟ 24				
Charis Christodoulou		Σε αυτό το άρθρο πρέπει να αναδειχθεί και να αξιοποιηθεί ο θεσμός των "επιτροπών διαβούλευσης" του Ν.4555/18. Σε όλους σχεδόν τους ΟΤΑ έχει συγκροτηθεί η Περιφερειακή/	"ΔΙΕΥΡΕΥΗΤΙΚΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ" (Μέρος Β, Κεφάλαιο Ε, Άρθρο 24)	Ο θεσμός των επιτροπών διαβούλευσης καταργείται από την 1η.1.2024 με το άρθρο 53 του ν. 5056/2023 για την Αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής

	<p>Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης, όπως προβλέπεται από τον νόμο, αλλά σε αρκετές περιπτώσεις αυτή δεν συνεδριάζει ανά τακτά χρονικά διαστήματα, αφού δεν ζητείται να παίξει καθοριστικό ρόλο στη διαδικασία λήψης απόφασης για περιφερειακά/τοπικά ζητήματα, και ο ρόλο της είναι διακοσμητικός ή χειραγωγημένος. Οι ΟΤΑ δεν έχουν προχωρήσει στην ψήφιση των προβλεπόμενων αναλυτικών κανονισμών διαβούλευσης ως προς το περιεχόμενό της, οι οποίοι προβλέπεται να ρυθμίζουν όλα τα θέματα τα σχετικά με όλες τις διαδικασίες διαβούλευσης, τη συμμετοχή φορέων και πολιτών σε αυτή, καθώς και την παρουσίαση των πορισμάτων της διαβούλευσης.</p>		<p>Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού κ.α. (Α΄ 163).</p> <p>Βλ. νέο άρθρο 25 της παρούσας πρότασης νόμου που προστέθηκε κατόπιν της δημόσιας διαβούλευσης.</p>
--	--	--	--

ΜΕΡΟΣ Γ: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΣΩ ΑΛΛΩΝ ΤΡΟΠΩΝ

<p>Alexandros Melidis</p>	<p>Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛ/ΛΑΚ)</p>	<p>Στους άλλους τρόπους προτείνω να συμπεριληφθεί "Συμμετοχή μέσω συνελεύσεων πολιτών". Οι συνελεύσεις πολιτών είναι μια δημοκρατική καινοτομία που περιλαμβάνει την τυχαία επιλογή μιας ομάδας πολιτών για να συζητήσουν και να διατυπώσουν συστάσεις για ένα συγκεκριμένο θέμα περιβαλλοντικής πολιτικής. Υπάρχουν αρκετοί πόροι που μπορούν να βοηθήσουν στο θεσμικό σχεδιασμό της συγκεκριμένης μορφής συμμετοχής για τις ανάγκες της παρούσας πρότασης, όπως π.χ https://assemblyguide.demnext.org/ https://www.oecd.org/governance/innovative-citizen-participation/</p>	<p>"ΛΛΩΝ ΤΡΟΠΩΝ" (Μέρος Γ, Κεφάλαιο Α)</p>	<p>Προστέθηκε νέο άρθρο 25 στην παρούσα πρόταση νόμου το οποίο προβλέπει τη συγκρότηση με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου του οικείου ΟΤΑ Επιτροπής Δημοτών με ενεργό ρόλο στη διαδικασία εκπόνησης σχεδίου που εντάσσεται στον πολεοδομικό σχεδιασμό πρώτου επιπέδου (Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια, ΤΠΣ).</p>
---------------------------	--	---	--	--

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΕΣΩ ΤΟΠΙΚΟΥ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΟΥ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

<p>rmaniato@gmail.com</p>	<p>-</p>	<p>Στο συγκεκριμένο άρθρο ίσως θα ήταν δόκιμο να συμπεριληφθούν προϋποθέσεις που θα επιτρέπουν</p>	<p>" ΤΟΠΙΚΟΥ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΟΥ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ" (Μέρος Γ, Κεφάλαιο Α)</p>	<p>Η δυνατότητα αυτή προβλέπεται στην κείμενη νομοθεσία και δεν θίγεται από την παρούσα πρόταση</p>
---------------------------	----------	--	--	---

		<p>την διενέργεια δημοψηφίσματος κατόπιν προτάσεων από τους πολίτες (είτε μέσω συλλογής υπογραφών είτε μέσω συλλογικών οργάνων πολιτών)</p>	<p>νόμου. Το άρθρο 134 του ν. 4555/2018 (Α' 133) για την πρωτοβουλία για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος προβλέπει ότι "1. Δημοτικό ή περιφερειακό δημοψήφισμα διεξάγεται:</p> <p>[...]</p> <p>β) μετά από αίτηση εγγεγραμμένων εκλογέων του οικείου δήμου ή περιφέρειας, ο αριθμός των οποίων δεν μπορεί να είναι μικρότερος του δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού αριθμού των εγγεγραμμένων εκλογέων.</p> <p>2. Όταν η πρωτοβουλία για τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος ανήκει στους εκλογείς του οικείου δήμου ή της οικείας περιφέρειας, σύμφωνα με την περίπτωση β' της προηγούμενης παραγράφου, το αίτημα των ενδιαφερομένων υποβάλλεται στον πρόεδρο του δημοτικού ή του περιφερειακού συμβουλίου, αντίστοιχα, ο οποίος</p>
--	--	---	---

				<p>οφείλει να εισαγάγει το θέμα προς συζήτηση και ψήφιση στο οικείο συμβούλιο μέσα σε ένα (1) μήνα από την υποβολή του. Στην περίπτωση αυτή και εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, το συμβούλιο εγκρίνει, με απλή πλειοψηφία, την προκήρυξη του δημοψηφίσματος και αποφασίζει για τα θέματα των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 136.</p> <p>3. Η μη εισαγωγή προς συζήτηση και ψήφιση του αιτήματος δημοψηφίσματος από τον πρόεδρο του οικείου δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου συνιστά σοβαρό πειθαρχικό αδίκημα”.</p>
Γεώργιος Τσουγκανίδης	-	νομικό πρόσωπο υπό την εποπτεία τους	"κάποια επιχείρησή τους" (Μέρος Γ, Κεφάλαιο Α)	Δεν υιοθετήθηκε η προτεινόμενη τροποποίηση για νομοτεχνικούς λόγους.

ΑΡΘΡΟ 25

<p>Γεώργιος Τσουγκανίδης</p>	<p>-</p>	<p>Δεν αντιλαμβάνομαι γιατί η διττή αυτή σκοπιμότητα (για έργα-δραστηριότητες και για σχέδια-προγράμματα) αποτελεί αντικείμενο δημοψηφίσματος, διότι α) ουσιαστικά η εξέταση της σκοπιμότητας αυτής γίνεται σε επίπεδο σχεδιασμού, άρα μέσω της χρήσης των σχετικών εργαλείων είτε της περιβ. νομοθεσίας είτε της νομοθεσίας των ΟΤΑ, β) ορισμένα έργα ή σχέδια αποτελούν αντικείμενο σχεδιασμού σε ανώτερο επίπεδο της διοίκησης, και στις περισσότερες περιπτώσεις αρμοδιότητα αρχών σε κεντρικό επίπεδο. Κατ' αυτήν την έννοια, έχουν σημασία οι προβλέψεις της ανωτέρω παρ. 2. Επομένως τίθεται το ερώτημα ποιά είναι η αδυναμία της υφιστάμενης νομοθεσίας ή της εφαρμογής της, η οποία επιχειρείται εδώ να θεραπευτεί;</p>	<p>"σκοπιμότητα" (Μέρος Γ, Κεφάλαιο Α, Άρθρο 25)</p>	<p>Η παρούσα πρόβλεψη αφορά εκείνες τις περιπτώσεις στις οποίες δεν προβλέπονται οι διαδικασίες που περιγράφετε.</p>
------------------------------	----------	--	--	--

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΕΣΩ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΑΡΘΡΟ 26

Γεώργιος Τσουγκανίδης		Γιατί μόνο κανονιστική πράξη και όχι και νομοθέτηση; Δεν θα ήταν σκόπιμο μια πρωτοβουλία πολιτών να εισηγείται και θέσπιση ή τροποποίηση νόμων;	"κανονιστικής διοικητικής πράξης" (Μέρος Γ, Κεφάλαιο Β, Άρθρο 26)	Λόγω της συνταγματικής αρχής της διάκρισης των εξουσιών, η νομοθετική πρωτοβουλία ανήκει στη νομοθετική εξουσία.
Charis Christodoulou	-	και τον χωρικό σχεδιασμό.	"που αποσκοπεί στην προστασία του περιβάλλοντος. "(Μέρος Γ, Κεφάλαιο Β, Άρθρο 26)	Δεν υιοθετήθηκε η προτεινόμενη τροποποίηση για νομοτεχνικούς λόγους.
Charis Christodoulou	-	Και εδώ η έννοια του περιβάλλοντος στη βάση του αρ.24 του Συντάγματος	"περιβάλλοντος. "(Μέρος Γ, Κεφάλαιο Β, Άρθρο 26)	Ακριβώς, ο όρος περιβάλλον χρησιμοποιείται υπό το πρίσμα του άρθρου 24 του Συντάγματος της Ελλάδας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΕΣΩ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΕΥΘΥΜΙΑ ΣΑΡΑΝΤΑΚΟΥ	-	πολύ σημαντική πρόβλεψη	"Για τον λόγο αυτό, προβλέπεται η μεταβίβαση του αιτήματος σε αρμόδια αρχή χωρίς την περαιτέρω... (Μέρος Γ, Κεφάλαιο Γ)	Σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας και την υποστήριξη.
--------------------	---	-------------------------	---	---

Γιάννης Πρασιανάκης	-	Σημαντικό !!	Απάντηση σε σχόλιο	Σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας και την υποστήριξη.
ΕΥΘΥΜΙΑ ΣΑΡΑΝΤΑΚΟΥ	-	Η ηλεκτρονική διαχείριση θα πρέπει να δίνει τη δυνατότητα στον πολίτη να παρακολουθεί το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η καταγγελία του	"ηλεκτρονικής διαχείρισης των καταγγελιών" (Μέρος Γ, Κεφάλαιο Γ)	Η παρούσα πρόταση νόμου προβλέπει ότι εφόσον το αίτημα έχει υποβληθεί κατόπιν αυθεντικοποίησης, η αρχή με αρμοδιότητα περιβαλλοντικών ελέγχων είναι υποχρεωμένη να παρέχει προσωποποιημένη ενημέρωση στον αιτούντα για την πορεία του αιτήματος (νέο άρθρο 34).
Γιάννης Πρασιανάκης	-	Πολύ σωστά κυρία Σαραντάκου	Απάντηση σε σχόλιο	Βλ. απάντηση όπως παραπάνω.
ΑΡΘΡΟ 33				
Σπύρος Κόλλιας	-	περιβαλλοντικού	"περιβαλλοντικών" (Μέρος Γ, Κεφάλαιο Γ, Άρθρο 33)	Διορθώθηκε, ευχαριστούμε για την επισήμανση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α				
Γεώργιος Τσουγκανίδης	-	αυθαίρετων κατασκευών και αλλαγών χρήσεων	"αυθαίρετης κατασκευής" (Παράρτημα Α)	Διορθώθηκε, ευχαριστούμε για την επισήμανση.
Γεώργιος Τσουγκανίδης	-	η	"τη" (Παράρτημα Α)	Διορθώθηκε, ευχαριστούμε για την επισήμανση.
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β				
Charis Christodoulou	-	Θα πρέπει να προστεθεί στα παρακάτω η υποχρέωση για τη διάθεση ενός εγγράφου που θα περιλαμβάνει όλα τα παρακάτω με απλά κατανοητούς όρους και οπτικοποιήσεις για το ευρύ κοινό (laypeople document, "για όλους", easy-to-read)).	"πληροφορίες:" (Παράρτημα Β, II.2.)	Η πρόταση ενσωματώθηκε με σχετική προσθήκη στο άρθρο 9 παρ. 1 (γ) και το άρθρο 13 παρ. 2 (α).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

Charis Christodoulou	-	Θα πρέπει να προστεθεί στα παρακάτω η υποχρέωση για τη διάθεση ενός εγγράφου που θα περιλαμβάνει όλα τα παρακάτω με απλά κατανοητούς όρους και οπτικοποιήσεις για το ευρύ κοινό (laypeople document, "για όλους", easy-to-read). Το υλικό που προβάλλεται για τα σχέδια/ προγράμματα περιλαμβάνει τεχνικά σχέδια και υλικό που κρύβουν πληροφορία, μη-κατανοητή από το ευρύ κοινό. Για πρέπει να εφαρμοστούν αρχές ακριβούς πληροφόρησης για τις αλλαγές στον χώρο, τύπου AVR (accurate visualization representation), ακριβής ένθεση των αλλαγών σε φωτογραφίες κ.ά.	"πληροφορίες: (Παράρτημα Γ, II.2.)	Η πρόταση ενσωματώθηκε με σχετική προσθήκη στο άρθρο 9 παρ. 1 (γ) και το άρθρο 13 παρ. 2 (α).
Charis Christodoulou	-	Πώς θα εναρμονιστεί αυτό με την πολεοδομική νομοθεσία; π.χ. ισχύει σύμφ. με τον Ν.4447/16, αρ.10 Ανάρτηση Ρυμοτομικού Σχεδίου	"(α) σαράντα πέντε (45) ημέρες για σχέδια ή προγράμματα που υλοποιούνται σε έκταση	Η παρούσα πρόταση νόμου εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά δεν θίγει τις προβλέψεις της

		Εφαρμογής (20 ημέρες με δυνατότητα ενστάσεων) στον Δήμο.	μικρότερη ή ίση μίας δημοτικής ενότητας, " (Παράρτημα Γ, ΙΙ.1.)	κείμενης νομοθεσίας (βλ. άρθρο 4 της παρούσας πρότασης νόμου).
Κατερίνα Μελανίδου	-	Νομίζω ότι οι διάρκειες που προτείνετε εδώ ανάλογα με το μέγεθος κάθε προγράμματος (α) είναι μη ρεαλιστικές, (β) είναι λίγες αναλογικά με τις μέρες που προτείνονται στο προηγούμενο παράρτημα για αδειοδότηση έργων. Πιστεύετε ότι η διοίκηση ή οι φορείς των έργων μπορούν να έχουν την πολυτέλεια τόσο πολύ χρόνου;	"60" (Παράρτημα Γ, ΙΙ)	Οι διάρκειες που προτείνονται με την παρούσα πρόταση νόμου βασίζονται σε βέλτιστες πρακτικές για αποτελεσματική δημόσια συμμετοχή.
Charis Christodoulou	-	ιδιαίτερη αναφορά χρειάζεται να γίνει στα σχέδια και προγράμματα περιφερειακού και τοπικού επιπέδου. Στις σχετικές προδιαγραφές έχει εξαλειφθεί οποιαδήποτε υποχρεωτική μέριμνα για τη συμμετοχή του κοινού από τους ΟΤΑ α' και β' β.	"(δ) " (Παράρτημα Γ, ΙΙ.1.)	Βλ. σχετικά νέο άρθρο 25 της παρούσας πρότασης νόμου.

Charis Christodoulou		... με εξαίρεση για τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΤΠΣ), Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) για τα οποία η προθεσμία αυτή θα πρέπει να αφορά κάθε φάση τους και με κάθε μέριμνα για την συλλογή στοιχείων τεκμηρίωσης, και ακριβή πληροφόρηση και εμπλοκή του κοινού στη διαμόρφωση των προτάσεων.	"(δ) ενενήντα (90) ημέρες σε όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις." (Παράρτημα Γ, ΙΙ.1.)	Η παρούσα πρόταση νόμου εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά δεν θίγει τις προβλέψεις της κείμενης νομοθεσίας (βλ. άρθρο 4 της παρούσας πρότασης νόμου).
ΣΕΠΟΧ	ΣΕΠΟΧ	Σχέδια	"Πλαίσια" (Παράρτημα Γ, ΙΙ)	Διορθώθηκε, ευχαριστούμε για την επισήμανση.
Κατερίνα Μελανίδου	-	Συμφωνώ με την λογική που προτείνετε εδώ, δηλαδή η διαβούλευση να έχει διάρκεια ανάλογη με τη σημασία κάθε σχεδίου η προγράμματος. Σε επόμενη φάση θα ήταν καλό να προτείνετε και κριτήρια για το πώς η Αρχή Διαβούλευσης θα αποφασίζει με βάση αυτούς του παράγοντες, δηλαδή πως θα κρίνει τη σημασία	"παράγοντες" (Παράρτημα Γ, ΙΙΙ)	Σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας και την υποστήριξη.

		ενός σχεδίου για πχ την κυκλική οικονομία ή την αξιοποίηση ενωσιακών πόρων.		
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε				
Πέτρος Καρέκλης	-	Υπάρχουν ΟΤΑ που αθροιστικά κόβουν για πελατειακούς ή άλλους λόγους περισσότερα από 30 δένδρα αστικού πρασίνου τον χρόνο.	"Πράξεις με σημαντικές επιπτώσεις στο αστικό πράσινο κοινόχρηστων χώρων" (Παράρτημα Ε, Ι.Δ.αδ)	<p>Το αστικό πράσινο των κοινόχρηστων χώρων είναι ο πνεύμονας των πόλεων και θα πρέπει να διαφυλαχθεί.</p> <p>Η παρούσα πρόταση νόμου προβλέπει τη διεύρυνση των διοικητικών πράξεων που υπάγονται σε προηγούμενη διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται και οι αποφάσεις κοπής δέντρων.</p>
Πέτρος Καρέκλης	-	Είναι μεγάλος ο αριθμός της κοπής 30 δένδρων αστικού πρασίνου. Θα πρέπει να ελαχιστοποιηθεί η κοπή αστικών δένδρων και μόνο για εξαιρετικές περιπτώσεις.	"και ιδίως κάθε πράξη που προβλέπει την κοπή άνω τριάντα (30) δένδρων." (Παράρτημα Ε, Ι.Δ.αδ)	<p>Βλ. απάντηση όπως παραπάνω.</p> <p>Η απαγόρευση κοπής δέντρων βρίσκεται εκτός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας πρότασης νόμου.</p>

Γεώργιος Τσουγκανίδης	-	Η στρατηγική αυτή, καθώς και τα λοιπά εργαλεία της πολιτικής για τα ύδατα, θα ήταν σκόπιμο να αποτελέσουν διακριτή ενότητα στη λίστα.	"Εθνική Στρατηγική για τα Ύδατα" (Παράρτημα Ε, ΙΙ)	Δεν υιοθετήθηκε το προτεινόμενο σχόλιο για νομοτεχνικούς λόγους.
ΣΕΠΟΧ	ΣΕΠΟΧ	κείμενα πολιτικής για τον χωρικό σχεδιασμό, όπως (i) η Εθνική Χωρική Στρατηγική του άρθρου 3 ν. 4447/2016 (Α' 241), (ii) η εθνική χωρική στρατηγική για το θαλάσσιο χώρο του άρθρου 6 ν. 4546/2018 (Α' 101) (iii) τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια του άρθρου 5 ν. 4447/2016 (Α' 241), (iv) τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια του άρθρου 6 ν. 4447/2016 (Α' 241), (v) τα Θαλάσσια Χωροταξικά Πλαίσια του άρθρου 5 ν. 4546/2018 (Α' 101) (vi) τα Τοπικά και τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια των άρθρων 7 και 8 αντίστοιχα του ν. 4447/2016 (Α' 241),	"κείμενα πολιτικής για τον χωρικό σχεδιασμό, όπως ιδίως η Εθνική Χωρική Στρατηγική του άρθρου 3 ν. 4447/2016 (Α' 241)," (Παράρτημα Ε, ΙΙ)	Ενσωματώθηκαν οι προτεινόμενες προσθήκες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ

Michalis Davis	-	Τα ποσοστά πρώτον είναι εξωπραγματικά, κατά δεύτερο αποτρεπτικά για κατοίκους μικρότερων αριθμητικά Δήμων και κατά τρίτο μάλλον αντισυνταγματικά κατά το Άρθρο 4 - (Ισότητα των Ελλήνων).	"Ποσοστό" (Παράρτημα Ζ, Πίνακας ΙΙΙ)	Η παρούσα πρόταση νόμου προβλέπει κυμαινόμενα ποσοστά αριθμού υπογραφών υποστήριξης της πρωτοβουλίας πολιτών επί των εγγεγραμμένων εκλογέων, βασιζόμενη στην παραδοχή ότι σε μικρότερη κλίμακα είναι ευχερέστερη η ενημέρωση και κινητοποίηση των πολιτών λόγω της εγγύτητας. Κατά κύριο λόγο αναμένεται ότι οι πρωτοβουλίες πολιτών θα αφορούν στην έκδοση κανονιστικών πράξεων σε επίπεδο επικράτειας.
----------------	---	---	--------------------------------------	--

Σχόλιο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	Απάντηση
<p>Σας ευχαριστώ για το ενδιαφέρον μαιλ.Με την ιδιότητα μου ως υποστηρικτή και δωρητή του WWF θα ήθελα να δω να λαμβάνει χώρα μια αντίστοιχη συζήτηση για την κωδικοποίηση προτάσεων αναφορικά με την πρόληψη και καταστολή των δασικών πυρκαγιών αλλά και εν γένει με ζητήματα περιβαλλοντικής υποβάθμισης.Το συνημμένο κείμενο βεβαίως που θέτετε σε δημόσια διαβούλευση είναι το ρεαλιστικό και προς υποβολή αλλά για να το επεξεργαστούμε και να προτείνουμε διορθώσεις ή προσθήκες αφενός θα πρέπει να έχουμε βαθιά γνώση της περιβαλλοντικής και κάθε σχετικής νομοθεσίας αφετέρου είναι τεράστιο και καθόλου εύπεπτο για κάποιον που δεν είναι νομικός και θέλει να δει το πυρήνα του.Μια περίληψη ίσως ήταν πιο αποτελεσματική.Και πάλι σας ευχαριστώ</p>	<p>Σας ευχαριστούμε πολύ για την επικοινωνία και τις σκέψεις που μοιραστήκατε.</p> <p>Πιστεύουμε ότι θα βρείτε ενδιαφέρουσα τη σημερινή μας ανάρτηση στην ιστοσελίδα μας σχετικά με την έκκλησή μας για ουσιαστική και αποτελεσματική προστασία των δασών (βλ. εδώ).</p> <p>Όσον αφορά το σχέδιο νομοθετικής πρότασης που έχουμε θέσει σε δημόσια διαβούλευση μέσω της ειδικής πλατφόρμας που έχουμε διαμορφώσει στο WWF Ελλάς «Ecodialogues – Διάλογοι για το κλίμα και τη φύση» κατανοούμε ότι πρόκειται για ένα νομικοτεχνικό κείμενο, το οποίο είναι απαιτητικό για το ευρύ κοινό. Για τον λόγο αυτό έχουμε προσθέσει μία εισαγωγική παράγραφο σε κάθε κεφάλαιο (επισήμανση με <i>italics</i>) της πρότασης όπου περιγράφεται εν συντομία το περιεχόμενο του εν λόγω κεφαλαίου. Επίσης, έχουμε διαμορφώσει μία σύντομη εισηγητική έκθεση ώστε να διευκολύνουμε την κατανόηση της δομής της πρότασης (βλ. εδώ). Επιπλέον, έχουμε επικοινωνήσει με πληθώρα φορέων της κοινωνίας των πολιτών ως ειδικό ενδιαφερόμενο κοινό (δημόσιες υπηρεσίες, επιστημονική κοινότητα, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, δικηγορικοί σύλλογοι της χώρας κ.λπ.) ζητώντας να καταθέσουν τις απόψεις τους επί της</p>

	<p>πρότασης. Τέλος, διοργανώνουμε και τη διαδικτυακή συζήτηση που σας αναφέραμε στην προηγούμενη επικοινωνία μας για να έχει τη δυνατότητα το ενδιαφερόμενο κοινό να κατανοήσει τα κύρια σημεία της πρότασης και να θέσει τυχόν ερωτήσεις.</p> <p>Θα χαρούμε να ακούσουμε οποιαδήποτε τυχόν επιπλέον ιδέα έχετε για την ενθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού στη συνδιαμόρφωση του τελικού κειμένου της πρότασης.</p>
<p>Μια διασταση απλα που εχει νοημα ισως να συζητήσετε απο την πράξη, είναι η παραμετρος της εσωτερικης διαβουλευσης ιδιως για ΝΜΣΧ. Θα βοηθουσε να ελεγχεται οτι εχουν γνωμοδοτησει οι αρμοδιες υπηρεσιες επι των σχολιων του κοινου, διοτι αυτες εν τελει ακουει ο συντακτης.</p> <p>Για τα συναρμοδια Υπουργεια, φαινεται στην υπογραφη του Σχεδιου Νομου (τυπικο στοιχειο) αν το εχουν δει ολοι οι Υπουργοι. Οι υπηρεσιες ομως που θα το εφαρμοσουν δε φαινονται ρητα απο καπου οτι εχουν γνωση για τα σχετικα σχολια. Θα μπορούσε να προστεθει στο περιεχομενο της τελικης εκθεσης που είναι μερος της αναλυσης συνεπειων ρυθμισης, κουτακι με παραπομπη στις υπηρεσιες (και διπλα αρθρο οργανισμού που προβλεπει τις αρμοδιοτητες)+ βασικα τυχον σχολια, αλλως ουδεν σχολιο+ συνυπογραφη προισταμενου (για να μπορει να αναγκαζει την οποια ηγεσια να του δωσει χρονο να το δει πιο ηρεμα πριν το υπογραψει)</p> <p>Δεν αρκει απλα τεκμηριωση επι των σχολιων γιατι και είναι πολυ μικρο το ευρος λεξεων και δεν προκυπτει βεβαιη επεξεργασια.</p>	<p>Σας ευχαριστούμε πολύ για το σχόλιο.</p> <p>Η παρούσα πρόταση νόμου προβλέπει ειδικές διατάξεις σχετικά με το αντικείμενο και τον τρόπο διεξαγωγής δημόσιων διαβουλεύσεων κατά τη νομοπαρασκευαστική διαδικασία, όπως και τα εχέγγυα για την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε περίπτωση πράξεων ή παραλείψεων που αντιβαίνουν στις ως άνω προβλέψεις (άρθρο 23).</p> <p>Τα ζητήματα που αναφέρεται εκφεύγουν του πεδίου της παρούσας νομοθετικής πρότασης.</p>

Καλημέρα. Επειδή δεν έχω τον απαραίτητο χρόνο για τη διαβούλευση, σας τονίζω τα παρακάτω:

1. Δάση που ήδη κήκων : πριν γίνει οτιδήποτε άλλο (εκτός από την κήρυξη αναδασωτέων και την προσπάθεια να αναγεννηθούν καταρχήν μόνο τους, καθώς και την αντιμετώπιση των πλημμυρών και της απορροής - καθίζησης του εδάφους με κορμοδέματα, κλπ), πρέπει να γίνουν (πριν την αναγέννηση του δάσους), αντιπυρικές ζώνες, δρόμοι και δεξαμενές νερού και επιβραδυντικού υγρού (για να μην ξανακαούν, όταν αναγεννώνται). Στα όρια των περιοχών που θα ορίζονται από τους δρόμους και τις αντιπυρικές ζώνες, να φυτευτούν φυτά που δεν καίγονται εύκολα, ώστε να συμβάλλουν στην αντιπυρική ζώνη - δρόμο (να μεγαλώνει η έκτασή τους), και μετά στον υπόλοιπο χώρο θα αφεθούν τα δάση να αναγεννηθούν ή θα γίνουν και αναδασώσεις με την απόφαση των ειδικών και των δασικών υπηρεσιών.

2. Υπάρχοντα δάση : α. το χειμώνα να καθαριστούν από την καύσιμη ύλη, με μικρές ελεγχόμενες φωτιές. β. να φτιαχτούν άμεσα δασικοί δρόμοι και αντιπυρικές ζώνες γ. να φτιαχτούν και να πληρωθούν δεξαμενές νερού και επιβραδυντικού υγρού δ. να ζητηθεί από ειδικούς η έρευνα, για πόσο χρόνο κρατάει η δράση του επιβραδυντικού υγρού και ποιά είναι η βέλτιστη ποσότητα διασποράς, και με αυτή την έρευνα, με την έναρξη της επόμενης αντιπυρικής περιόδου, να υπάρχουν (να έχουν αγοραστεί οι απαιτούμενες ποσότητες), και τα αρμόδια υπουργεία - υπηρεσίες, να το διασπείρουν (με αεροπλάνα ή από το έδαφος), πριν πιάσει φωτιά (ιδιαίτερα στα επικίνδυνα δάση), ώστε όταν πιάσει φωτιά (είτε ηθελημένα είτε τυχαία), να μην εξαπλωθεί γρήγορα και να προλάβει η Πυροσβεστική να την σβήσει έγκαιρα. Αυτό σημαίνει ότι εάν πχ το επιβραδυντικό υγρό, μετά τη διασπορά του ενεργεί για 1 μήνα (πχ), τότε στο

Σας ευχαριστούμε πολύ για την επικοινωνία και τα καίρια σχόλιά σας.

Ενδεχομένως να σας φανούν χρήσιμες και οι προτάσεις που έχει διατυπώσει το WWF Ελλάς σχετικά με τη διαχείριση των δασικών πυρκαγιών (βλ. [εδώ](#)).

Αναφορικά με την τρέχουσα δημόσια διαβούλευση, επιτρέψτε μας να σας αναφέρω συνοπτικά ότι στόχο έχει να ενισχύσει τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων για το περιβάλλον, αφενός προτείνοντας την τροποποίηση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου, και αφετέρου εισάγοντας συμμετοχική διαδικασία για τη διαμόρφωση του τελικού κειμένου της ίδιας της πρότασης της κοινωνίας των πολιτών. Η πρωτοβουλία αυτή εντάσσεται στο έργο «Πολίτες για το περιβάλλον: Η εκπαίδευση ως εργαλείο αποτελεσματικής συμμετοχής στα κοινά και στη λήψη αποφάσεων» που υλοποιεί το WWF Ελλάς με εταίρο τον Οργανισμό Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛ/ΛΑΚ).

Εάν βρείτε τον διαθέσιμο χρόνο, θα εκτιμούσαμε πολύ τα σχόλιά σας με στόχο να βελτιώσουμε το σχέδιο της νομοθετικής πρότασης που πρόκειται να καταθέσουμε στην πολιτική ηγεσία του φθινόπωρο 2023.

ίδιο δάσος, θα πρέπει να γίνουν 6 διασπορές και να υπάρχει η ανάλογη ποσότητα υγρού.

3. Το πρόβλημα όμως, δεν είναι μόνο τα δάση, είναι και οι θάλασσες (βιοποικιλότητα, υπεραλίευση, μόλυνση, πλαστικά, κλπ), η μόλυνση του αέρα, τα καύσιμα - ενέργεια (ανανεώσιμες πηγές :επειδή όμως οι μεγάλες εταιρείες, λόγω των κερδών τους και της διαπλοκής, θα συνεχίσουν να πιέζουν για ορυκτά καύσιμα, πρέπει εμείς να πιέσουμε αρχικά για την λιγότερη επικίνδυνη χρήση των ορυκτών καυσίμων, όποια μπορεί να υιοθετηθεί και τελικά για την οριστική κατάργησή τους), τα τρόφιμα, κλπ.

Καλησπέρα σας,

Κατόπιν ενημέρωσης του Συνηγόρου από τη WWF για τη δημόσια διαβούλευση επί του σχεδίου νομοθετικής πρότασης για την ενίσχυση της συμμετοχής του κοινού σε περιβαλλοντικά θέματα, η οποία φιλοξενείται στην πλατφόρμα του WWF Ελλάς που ονομάζεται “Ecodialogues- Διάλογοι για τη φύση και το κλίμα” και παρατηρώντας ότι στο σχέδιο δεν περιλαμβάνονται καθόλου τα παιδιά και οι νέοι, οι οποίοι είναι οι άμεσα ενδιαφερόμενοι και εκείνοι που θα έχουν τις μεγαλύτερες επιπτώσεις από την περιβαλλοντική κρίση, σας στέλνω υλικό από τον κύκλο Δικαιωμάτων του Παιδιού του Συνηγόρου. Πρόκειται για τη Διακήρυξη του Ευρωπαϊκού Δικτύου Συνηγόρων του Παιδιού και για τις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εφήβων Συμβούλων για την κλιματική δικαιοσύνη και τη συμμετοχή των παιδιών (2022, στα αγγλικά), καθώς και για τη διακήρυξη του ENOC (στα ελληνικά) για το CRIA, Child Rights Impact Assessment, δηλαδή την ανάγκη συμμετοχής του παιδιού σε αποφάσεις, στρατηγικές και πολιτικές που το αφορούν και έχουν επίδραση στα δικαιώματά του.

Σας ευχαριστούμε θερμά για την επικοινωνία και την πολύ ουσιαστική συμβολή.

Είναι αδιαμφισβήτητο ότι τα παιδιά και οι νέοι είναι οι πρώτοι που θα βρεθούν αντιμέτωποι με τις ολοένα και πιο έντονες επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης και της ραγδαίας απώλειας της βιοποικιλότητας.

Σήμερα, προβλέπεται στη νομοθεσία η συμμετοχή των νέων σε τοπικό επίπεδο, μέσω των Τοπικών Συμβουλίων Νέων (ν. 3443/2006, Α΄ 41). Ωστόσο, δεν έχει εφαρμοστεί πλήρως ο νόμος αυτός.

Στην παρούσα νομοθετική πρόταση προστέθηκε παραπομπή στη Διεθνή Σύμβαση στα δικαιώματα του παιδιού [άρθρο 2 (μα)]. Επιπλέον, προστέθηκε νέο όργανο (Επιτροπή

Στη διάθεσή σας για διευκρινίσεις και πληροφορίες,

<https://enoc.eu/wp-content/uploads/ENOC-Statement-on-Climate-Justice-2022-FV.pdf>

<https://enoc.eu/wp-content/uploads/ENYA-2022-FORUM-REPORT-FV.pdf>

<https://enoc.eu/wp-content/uploads/2021/07/CRIA-%CE%B4%CE%AE%CE%BB%CF%89%CF%83%CE%B7-ENOC.pdf>

Δημοτών, άρθρο 25), για τη συγκρότηση του οποίου λαμβάνονται υπόψη και ηλικιακά κριτήρια.

ΤΟ ΕΡΓΟ «ΠΟΛΙΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»

Η παρούσα πρόταση νόμου για την ενίσχυση και επέκταση της συμμετοχής του κοινού στη λήψη αποφάσεων για το περιβάλλον διαμορφώθηκε στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου «Πολίτες για το περιβάλλον: Η εκπαίδευση ως εργαλείο αποτελεσματικής συμμετοχής στα κοινά και στη λήψη αποφάσεων»¹².

Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος Active citizens fund, με φορέα υλοποίησης το WWF Ελλάς και εταίρο τον Οργανισμό Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛ/ΛΑΚ). Το πρόγραμμα Active citizens fund, ύψους € 15 εκατ., χρηματοδοτείται από την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία και είναι μέρος του χρηματοδοτικού μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) περιόδου 2014 – 2021, γνωστού ως EEA Grants. Το πρόγραμμα στοχεύει στην ενδυνάμωση και την ενίσχυση της βιωσιμότητας της κοινωνίας των πολιτών και στην ανάδειξη του ρόλου της στην προαγωγή των δημοκρατικών διαδικασιών, στην ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά και στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τη διαχείριση της επιχορήγησης του προγράμματος Active citizens fund για την Ελλάδα έχουν αναλάβει από κοινού το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το SolidarityNow.

Στόχος του έργου είναι η ενίσχυση της συμμετοχής των τοπικών περιβαλλοντικών ομάδων και των ενεργών πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για τα περιβαλλοντικά θέματα, προσφέροντας μία ευρεία και φιλική στο χρήστη εργαλειοθήκη δημόσιας συμμετοχής. Μέσω ενός κύκλου διαδικτυακών και ζωντανών εργαστηρίων, το έργο έχει στόχο να ρίξει φως στα δικαιώματα και τις ευκαιρίες δημόσιας συμμετοχής, ενώ τα εργαλεία που έχουν αναπτυχθεί στοχεύουν στην ενδυνάμωση των πολιτών ώστε να συμμετέχουν τεκμηριωμένα και αποτελεσματικότερα. Παράλληλα, μέσω ανοικτής δημόσιας διαβούλευσης θα δώσει τη δυνατότητα στην Κοινωνία των Πολιτών να συνδιαμορφώσει μία πρόταση πολιτικής για την ουσιαστική βελτίωση των διαδικασιών δημόσιας συμμετοχής που εφόσον υιοθετηθεί από την Πολιτεία θα διευκολύνει την ευρύτερη συμμετοχή των πολιτών.

Επιπρόσθετα, το WWF Ελλάς και ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛ/ΛΑΚ) θα αναζητήσουν στήριξη της νομοθετικής πρότασης από περισσότερες οργανώσεις και φορείς της κοινωνίας των πολιτών και θα επιδιώξουν να πραγματοποιήσουν δράσεις πολιτικής συνηγορίας για την προώθηση της πρότασης νόμου στη νομοθετική και την εκτελεστική εξουσία. Επιπλέον, θα διεξαγάγουν διαδικτυακά εργαστήρια με αντικείμενο την περαιτέρω εμπάθυνση των συμμετεχόντων σε τρέχουσες διαδικασίες δημόσιων διαβουλεύσεων ευρύτερου θεματικού ενδιαφέροντος με απώτερο σκοπό την ανάπτυξη συλλογικής δράσης και τη βελτίωση της ποιότητας της συμβολής των οργανώσεων των πολιτών σε σημαντικές δημόσιες διαβουλεύσεις. Τέλος, θα σχεδιάσουν και θα αναπτύξουν σε ειδικά διαμορφωμένο

¹² <https://citizens4environment.wwf.gr/>

διαδικτυακό περιβάλλον εργαλείο ανοιχτού λογισμικού για τη δικτύωση των ομάδων της κοινωνίας των πολιτών που ασχολούνται με τα περιβαλλοντικά θέματα.

Το έργο ξεκίνησε να υλοποιείται τον Απρίλιο 2021 και πρόκειται να ολοκληρωθεί τον Απρίλιο 2024.